

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРВА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Четврти дан рада
6. октобар 2017. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Маја Гојковић, председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Прве седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2017. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 58 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим да убаците своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 90 народних посланика и да имамо услове за рад.

Прелазимо на тачке 1–4 дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОЈ АКАДЕМИЈИ ЗА ЈАВНУ УПРАВУ, ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДРЖАВНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА, ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ИНФОРМАЦИОНОЈ БЕЗБЕДНОСТИ, И ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ДОКУМЕНТУ, ЕЛЕКТРОНСКОЈ ИДЕНТИФИКАЦИЈИ И УСЛУГАМА ОД ПОВЕРЕЊА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ПОСЛОВАЊУ (заједнички начелни претрес).

Реч има народни посланик Јован Палалић.

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника.)

То могу само посланици који су у систему. Ви немате картице, нисте присутни.

Реч има народни посланик Јован Палалић.

Изволите.

(Иван Костић: Повреда Пословника.)

Чули сте ме.

Јован Палалић.

Изволите. Пријавите се, посланиче.

Значи, онај ко није идентификован не може да виче.

(Иван Костић: Имамо право на повреду Пословника.)

Немојте викати.

Јован Палалић.

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника.)

Изричем вам опомену за ово понашање.

У складу са Пословником, не можете да приђете председавајућем ако вам то није дозволио.

Реч има народни посланик Јован Палалић.

(Иван Костић: Повреда Пословника.)

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника.)

Бошку Обрадовићу изричем опомену.

(Бошко Обрадовић: За шта изричете опомену?!)

Молим само за стрпљење Посланичку групу Двери, која је дошла овде да направи хаос опет.

(Иван Костић: Нисмо дошли да правимо хаос.)

Значи, немогуће је из дана у дан да иста посланичка група прави хаос, али изгледа да је и то оствариво.

(Иван Костић: Нећемо дати да се одржи седница.)

Ако се вама не ради, ако немате паметнији начин опструкције, молим лепо. Нисте били идентификовани. Нећу да расправљам!

(Иван Костић: Ово је катастрофа.)

Члан 27, зна се ко води седнице.

(Иван Костић: Не дате народним посланицима да причају.)

Немојте прилазити. Немојте прилазити, немате дозволу.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Уважена председнице...

ПРЕДСЕДНИК: Тишина, не чујемо Јована Палалића.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Уважена председнице, уважени министри...

ПРЕДСЕДНИК: Салу снимају сви.

Јуче су посланици ваше посланичке групе мобилним телефонима снимали.

Молим, посланиче, уздржите се, то их нервира. Молим вас.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Даме и господо народни посланици, пред нама су заиста врло важни закони о којима расправља Народна скупштина. У

свом излагању ћу се првенствено концентрисати на Предлог закона о Националној академији за јавну управу и измене Закона о државним службеницима.

Без обзира на претходне покушаје који су се тicali јасног и конкретног управљања кадровима у јавној управи, сматрам да су предложени закони о којима данас расправљамо први прави, конкретан, систематичан и организован приступ управљању кадровима у јавној управи.

Чињеница је да имамо и да су у претходном периоду утврђене и основане Служба за управљање кадровима и Високи службенички савет. Они су до овог периода дали свој резултат и сасвим сигурно Влада Републике Србије сматра да је сада потребно прећи на наредни корак који се тиче јасног и конкретног начина управљања кадровима у јавној управи.

Лично нисам присталица оне изреке Стаљинове да кадрови решавају све, али сасвим сигурно супротност од тога, да су кадрови небитни у јавној управи, нешто је што је можда и обележило неко претходно време али сада је прилика да се и Влада Републике Србије и сви ми заједно посветимо овом важном питању.

У претходним расправама о овим предлозима закона могла се чути, с једне стране, критика стварности у којој се налазимо када је у питању јавна управа, а с друге стране и критика предложених закона. Лично нисам чуо никакав конкретан предлог како и на који начин систематично обезбедити у наредном периоду стручно усавршавање кадрова у јавној управи и мислим да је овај корак заиста реформски и да је овај предлог Владе Републике Србије одличан корак у правом смеру.

Сигурно, реформе у јавној управи, када се погледају у претходном периоду, обухватају неколико сегмената. Један је утврђивање законодавног и институционалног оквира; други је рационализација у јавној управи; трећи је увођење е-управе и овај четврти корак, који се односи на сталну и перманентну обуку.

У том смислу Предлог закона о Националној академији за јавну управу и утврђивање овакве једне институције није ништа ново. Овде се говорило о томе да ми преузимамо или да се ово намеће Републици Србије од стране ЕУ. Ја се не бих са тим сложио, с обзиром на то да овакве и сличне институције имају државе које су успешно реформисале и даље унапређују своју јавну управу. Управо је пример, рецимо, у Француској, за коју се сматра да је и у историји и данас најбоље организована државна управа, постојање националне школе за администрацију и Србија треба у том смислу да преузима најбоље примере из европске и светске праксе како

би државну управу, која је срж државе, која је мотор државе и државне управе, учинила најефикаснијом.

Да, држава у модерном времену преузима све више нових области и све више нових обавеза према грађанима и у том смислу је потребно, оно што је говорио некада Слободан Јовановић, да формирамо такву државну управу која ће, за разлику од законодавног тела које дела, бити управа која ради, која брзо доноси одлуке и која енергично решава питања и изводи задатке. У том смислу верујем да ће државна управа и државни службеници које ћемо ми у наредном периоду успети да у Републици Србији створимо бити заиста прави пример како да се у интересу грађана организује држава.

Лично мислим да приступ који се овде чуо и који се често истицао да ће ово сасвим сигурно бити још један лош пример, да ће ово даље допринети политизацији, партизацији државне управе... Указујем и зашто не бисмо размишљали на супротан начин. Зашто не бисмо размишљали да је ово баш прави корак како бисмо у наредном периоду формирали државну управу и државног службеника који ће бити и патриота и посвећен држави и њеним законима и који ће бити посвећен грађанима и њиховим правима и који ће заиста радити у интересу државе и њених грађана?

Оно што је истински допринос ових предлога закона јесте да се на систематичан начин организују и повезују све институције које се баве кадровском политиком у низу државних органа, од управљања кадровима које имамо у државним органима до руководиоца који су задужени да процењују стање када је у питању државна управа и државни службеници, до Националне академије, која ће водити перманентно њену обуку.

Овде се говорило зашто не пођемо од стварности и ово учинимо као последњи корак. Али стварност се стално мења и ми смо управо овим предлозима закона у прилици да мењамо ту стварност стварајући ефикасну, модерну и конкретну државну управу.

Поздрављам ове предлоге закона Владе Републике Србије. Мислим да су они у потпуности у правцу да створимо ефикасну, конкретну и добру државну управу и сасвим сигурно треба са оптимизмом посматрати. Јер лако је критиковати, лако је овде говорити на популистички начин; треба поздравити оно што су добра решења и што ће конкретно допринети да Србија буде модерна, демократска, ефикасна држава, са јаким и стабилним институцијама.

У сваком случају, поздрављам и позивам све народне посланике да подрже ове предлоге закона.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Иван Костић.

Изволите.

ИВАН КОСТИЋ: Председавајућа, повредили сте Пословник, члан 287. Значи, овлашћени представник има право обраћања уторком и четвртком у трајању од пет минута.

Ви сте јуче искључили Срђана Нога са седнице без икаквог разлога. Човек је постављао питање које му следује по Пословнику и ви сте направили велики проблем.

Не водите седницу како треба. Од Скупштине сте направили циркус. Човека сте искључили са седнице, а и сами сте после рекли, у своме говору, да сте спремни да повучете све што је изречено.

Значи, ово је смејурија. Направили сте од Скупштине ...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Ово је класична злоупотреба Пословника. Члан 103. став 8, две минуте мање за вашу посланичку групу, пошто сте се јавили да износите неистине о јучерашњем догађају.

Друго, злоупотреба повреде Пословника мора бити учињена непосредно. Данас је нови дан. А посебно сам разочарана вашим понашањем, јер сте били на консултацијама и нисте хтели ништа да прихватите. Хвала вам лепо. Седите.

(Иван Костић: Нећу да седнем.)

Само седите. Завршили сте са тим.

(Иван Костић: О чему се овде ради? Народни посланици немају права да причају.)

Ваше демагогије је било доста. Народни посланици имају права да раде, а ви их спречавате да раде.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Па ево, ми из СРС, као и већинска Србија, очекујемо коначно да кренете са реализацијом ваших предизборних обећања. Ваше обећање међу најистакнутијима је било да ћете укинути агенције, да ћете укинути бирое ради смањења администрације, ради растерећења буџета и буџетских средстава која се троше за службенике који су намештени у агенцијама и бироима у ранијем периоду.

И ево, сад, просто смо изненађени. Ви уместо да радите оно што сте обећали у предизборној кампањи, што је део вашег програма, ви сте се досетили да формирате Националну академију. Што би рекли, да се Власи не досете, ставили сте назив „национална“, а у основи као место оправдања постојања овакве институције је Европска унија.

Фактички, човек може да помисли да сте ви европски националисти. Хоћете у Европу, а формирате нешто национално. Или, још боље рећи, глобалистички националисти, пошто је поспрдно са вама Европа

почела да се поиграва, почели и они да вас прозивају, њихови представници, да сте европски националисти. Али ево, ми вам говоримо да сте ви глобалистички националисти.

Шта је оправдање за оснивање ове академије? Оправдање је, видимо из приложеног материјала, да се изврши обука унутар администрације како би се оспособили у наредном периоду они који раде веома, веома одговорне послове, да својим радом омогуће, на првом месту сте истакли, што већи број инвестиција и остваривање инвестиција у овој држави. Како би управа могла то да ради, ви сте се досетили да треба вршити обуку у управи, а својим примером ресорно министарство не придржава се одређених правила која се морају поштовати.

Ви имате ситуацију да су, рецимо, у појединим локалним самоуправама, АП, па и у републичким органима, начелници управа или најодговорнија лица веома квалификовани – у принципу, то су правници, понегде и економисти – али ретко ћете да сретнете било где, у било којој локалној самоуправи, да се прави изузетак како то прави ресорно министарство. Ви у Министарству за државну управу и локалну самоуправу на месту секретара имате дипломираног ветеринара.

Један диван човек, стручњак. Био је председник општине, односно града Зрењанина, иначе је из Меленаца. Човек је по вокацији ветеринар, а код вас је секретар за управу, јер је у то време када је пребациван у Министарство био опредељен унутар странке за Томислава Николића, колико се сећам. Код вас, очигледно, ветеринари воде управу и локалну самоуправу а правници лече стоку. Мислим да се зове Бошњаковић или Бошњак. Можда је то један изузетак, али надамо се да ћете ви свој пример да дате како то треба да се ради, тако да ћете сваког ставити на своје место.

У суштини, шта је овде најбитније? То вам је рекао и посланик Бојић из СРС. Овде су трошкови веома велики, високи. Ви, господо, јасно говорите о томе да само за опремање простора где ће бити смештена ова академија треба милион и по евра. Сад у овој ситуацији, када грађани Србије буквално једва састављају крај с крајем, ви онако олако милион и по евра улажете у опремање простора где ће бити запослени у овој академији. Предвиђате за наредну годину 40 милиона буџетских средстава које ће обезбеђивати плате запосленима.

Предвиђате 30 запослених у овој академији. Да ли сте ви замислили да ће ова Национална академија функционисати тако што ће онај из Прешева, онај из Бујановца, онај из Врања, или Суботице или из Кањиже долазити у Београд да би присуствовао обуци? Како сте ви то замислили? Каква је сврха?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Ваша посланичка група је потрошила време. Јахја Фехратовић. Није овде.

Реч има народни посланик Марјана Мараш.

МАРЈАНА МАРАШ: Поштована председнице, уважени министре Ружићу са сарадницима, уважени министре Љајићу са сарадницима, Предлог закона о Националној академији за јавну управу, измене и допуне Закона о државним службеницима, о којима данас расправљамо, имају за циљ обезбеђење свеобухватног стандардизованог и одрживог система стручног усавршавања запослених у јавној управи, што ће подићи ниво обучености и квалитета рада.

Предлог закона представља значајан сегмент реформе јавне управе, која има за циљ унапређење рада јавне управе, обезбеђење услуга високог квалитета према грађанима и према привредним субјектима и стварање такве јавне управе која ће као фактор развоја допринети економској стабилности и повећању животног стандарда грађана.

Реформу јавне управе треба спровести у складу са савременим трендовима и захтевима које Србија треба да испуни у процесу прикључења ЕУ.

Успостављање Националне академије за стручно усавршавање представља један од стратешких приступа у области управљања људским ресурсима у државном сектору. Људски ресурси у јавној управи представљају најзначајнији квалитет. Нема социјалног и економског развоја без јаке, професионалне и ефикасне управе.

Реформа јавне управе је сложен и дуготрајан процес, она је услов даљег напретка, и један од најбитнијих сегмената тог процеса је спровођење едукације свих запослених у јавној управи. Подвлачим – свих запослених, зато што то досада није био случај. Тиме се обезбеђује подизање квалитета рада.

У складу са тим, један од кључних принципа за укупно унапређење државне управе јесте њена професионализација. Стога организовани, континуирани професионални развој државних службеника заснован на реалним потребама и могућностима има посебан значај и битно доприноси убрзаном процесу европских интеграција.

У предложеном концепту Национална академија представља централно тело у области стручног усавршавања запослених у јавном сектору са статусом јавно признатог организатора активности неформалног образовања одраслих.

У складу са тим, Предлог закона предвиђа и успостављање сталне сарадње са приватним сектором и са заинтересованим стручним лицима који својим компетенцијама могу допринети бољем раду академије, али и

квалитетнијој едукацији која би се реализовала у оквиру програма стручног усавршавања.

Полазећи од тога, као и од значаја процеса едукације и оспособљавања, убеђена сам да ће закон о Националној академији за јавну управу допринети приближавању административних капацитета наше земље стандардима које представља ЕУ.

То ће посебно допринети доброј управи и омогућити да јавне институције и запослени у пракси лакше спроводе задатке који су утврђени законима и другим правним актима.

Поред планирања избора кадрова, оцењивања, награђивања, напредовања, управо је стручно усавршавање један од кључних елемената у укупном остваривању циљева реформи јавне управе. Имајући у виду да предложена решења битно унапређују систем стручног усавршавања, свима ће бити омогућено да на делотворнији, ефикаснији начин остварују своје право и обавезу на стручно усавршавање.

Оно што желим да истакнем на основу свог вишегодишњег искуства, пре свега у локалној самоуправи, општини Врбас...

Ја бих замолила колеге за мало пажње.

... Јесте да у локалним самоуправама раде професионалци спремни да усавршавају своја знања и вештине, а све у циљу како би били прави сервис грађана, и они, господине министре, поздрављају предложена решења, јер сам ја имала прилику да их упознам са предложеним решењима и похвалили су свакако образложења која су пратећи део овога предлога закона, која су свеобухватна, темељна и прецизна, тако да су сви имали прилику да се упознају са свим одредбама закона и немају дилему да је нешто сакривено.

На крају, посланичка група СПС у дану за гласање подржаће предложене законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Верољуб Матић.

ВЕРОЉУБ МАТИЋ: Захваљујем.

Ја ћу се првенствено ангажовати, односно укључићу се у расправу о закону о Националној академији.

Полазећи од стања у јавној управи, мислим да је неопходност Националне академије за јавну управу управо та да се формира. Оно што опозиција прича да је то атак на образовање, не видим ниједну реч у Предлогу закона да то негде нарушава образовни систем у Србији. С обзиром на то да је јавна управа један шаролик дијапазон образовних струка, послова итд., немогуће је да се управа научи у једној образовној установи. Зато је добро имати једну установу на нивоу државе, односно Републике, орган који ће усмеравати образовање, обуку, дообуку људи који

раде у јавној управи, поготову ако се узме да је радни век 40 година, а за 40 година верујте да се много тога промени, поготово у ери глобализације, компјутеризације итд. Ако не пратите те трендове, једноставно заостајете у систему спровођења закона, реализацији закона, контроли закона итд., тако да је неопходност једне националне академије, као што је овде предложено, била и биће.

Ту треба кренути, по мени, од најосновнијих ствари, од културе комуникације, до шалтера, комуникације преко шалтера, од онога да ли радник треба да седи ниже у односу на странку, једнако са странком итд., све је то почетак једне добре комуникације. Да се не сматра овде само странком физичко лице, странке су много више од једног физичког лица. Нормално да су и физичка лица странке.

Оно што је кључ код Националне академије, по мом скромном мишљењу, јесу предавачи. По мени, предавачи треба да буду људи који су стварно прошли посао, осетили га под прстима, да буду део екипе која ће вршити обуку радника јавне управе, државних службеника, јер овај посао се до краја не учи ни на једној образовној установи. Једноставно, овај посао се учи радом, праксом и према захтевима и променама у друштву.

Навешћу неке примере специфичних занимања у оквиру јавне управе. Рецимо, Управа за ветерину. Једноставно, она је неопходна овој држави да би могла да спроводи све оно што је у оквиру ветерине потребно. Значи, требају вам стручни људи у оквиру ветерине.

Случајно је овде поменут државни секретар Иван Бошњак. Ја о њему имам јако високо мишљење. Мислим да он ради свој посао изузетно добро. Он је показао то досада у свом послу и он треба да остане ту да ради зато што, рекао сам на почетку, имамо широк дијапазон струка које раде у јавној управи. Мислим да је он један од тих и да је то показао у свом раду.

Рецимо, Агенција за имовину, исто специфичне струке стоје ту. Завод за статистику, Републички геодетски завод који је 80-90% стручнотехнички посао али је посебна организација. Национална агенција мора испоштовати специфичности појединих образовања и звања, односно радних места. У предавачком делу мора се реално прићи, симулирати реалан посао у јавној управи да би ти који долазе на обуку стварно имали додатно знање и да би то после у реализацији и у пословима могли да спроведу према странкама.

Рецимо, пример инспекција. Обично се многи труде да буду испред инспекција да би могли да раде нешто што није дозвољено. На крају крајева, добрим делом инспекције постоје за ту врсту посла. Да би инспекције могле добро, квалитетно да раде, морају перманентно да се обучавају, а да би се обучавале, да не би било ад хок обуке, да не би било

појединачно, да не би многи тезгарили, најбоље је да имамо Националну агенцију која ће то објединити и вршити јединствену врсту обуке за све нивое инспекција.

Овде нико није поменуо, а мислим да је јако битно, канцеларијско пословање. Канцеларијско пословање се, колико ја знам, иако сам техничке струке, нигде на образовном нивоу код нас не изучава озбиљно, али је то један оквир из којег нико не може да изађе, јер вам канцеларијско пословање једноставно не допушта да избегнете један начин понашања у јавној управи како морате да се понашате. Једноставно, канцеларијско пословање вас прати од уласка предмета у орган управе па све до његовог завршетка, достављања странци и архивирања. Канцеларијско пословање је нешто на шта Национална академија мора да обрати озбиљну пажњу у даљој обуци.

Оно што ја мислим је да ће Национална академија добро радити. Треба да своје програме обуке прилагоди потребама, да има уједначен критеријум дизања знања радника у јавној управи да се постигне квалитет и да ћемо добити бољитак у раду. Зато ћу у оквиру своје посланике групе подржати сва три закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Ивана Динић.

Изволите.

ИВАНА ДИНИЋ: Поштовани грађани Републике Србије, уважени министри са сарадницима, настанком овог Предлога закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању можемо слободно рећи да је Република Србија технички, технолошко, организационо и информационо достигла ниво на ком систем обављања привредних и других делатности, као и начини пословања, прате заправо развој електронског пословања.

Како се свакодневно развијају информационе технологије, можемо рећи да се свакодневно отварају нова, флексибилнија решења, базирана на технолошким достигнућима, која заправо олакшавају функционисање електронског пословања.

Међутим, оно што је било неопходно у Републици Србији створити, то је правни оквир у ком би се могло уредити ово електронско пословање, а то подразумева правни оквир у ком би се постигло брже и ефикасније електронско пословање, у ком би се достигло пословање уз смањење трошкова, затим развој и ширење тржишта услуга од поверења и, оно што је најбитније за грађане Републике Србије, бржи и ефикаснији рад органа јавних власти, као и што лакши приступ што већем броју услуга органа јавних власти и електронско чување документације.

Због тога се писању овог предлога закона приступило доста обазриво и детаљно, како би се онемогућио и минимизирао настанак и развој механизма злоупотребе овог закона.

Оно што је већ и министар у свом уводном излагању рекао и детаљно објаснио, као и моје колеге народни посланици и посланице у досадашњем излагању, овај предлог закона заправо уређује области електронског документа, електронске идентификације, услуга од поверења, области електронског потписа, електронског печата, временског жига, аутентификације веб-сајтова и електронско чување документације.

Овим предлогом закона уводи се појам пружалаца услуга од поверења. То ће заправо бити фирме које ће се практично бавити услугама електронске идентификације, интегритетом тих електронских података.

Да би ови пружаоци услуга од поверења стекли статус квалификованих пружалаца услуга од поверења, неопходно је да буду уписани у регистар квалификованих пружалаца услуга од поверења, а за то је неопходно да се достави извештај о оцењивању усаглашености, који издаје тело акредитовано за оцењивање усаглашености пружалаца квалификованих услуга и квалификованих услуга које они пружају. На овај начин се у свести грађана ствара виши ниво сигурности и гаранције безбедности механизма примене овог закона.

Након усвајања овог предлога закона неопходно је донети још 17 подзаконских аката у којима се дефинише електронска идентификација, електронско достављање, електронско чување, електронски потпис и друге услуге од поверења у електронском пословању.

Оно што је битно истаћи је да усвајањем оваквог једног предлога закона корист најпре имају сви грађани Републике Србије и привреда.

Највећи искорак оваквог законског решења јесте то што се њиме омогућава да правна и доказна снага једног електронског документа буде изједначена са правном и доказном снагом папирног документа. Овај закон ће утицати на модернизацију и повећање ефикасности рада органа јавних власти, јер ће моћи да акте који се у њиховом раду доносе издају у електронском облику и да у том истом облику могу да их доставе осталим органима јавних власти и грађанима.

Дигитализовани акти физичких и правних лица такође ће имати исту доказну и правну снагу као и оригинални акти, при чему се достиже и мања употреба папирних докумената, повећање приступачности документима и олакшава коришћење и претраживање докумената, што све омогућава остваривање права свих грађана Републике Србије на доступност информација од јавног значаја.

С обзиром на то да 63,8% грађана Републике Србије има интернет прикључак, преко један и по милион људи у Србији користи сервисе електронске управе, преко 1,2 милиона наших грађана наручује робу преко интернета и 99,1% предузећа у Републици Србији користи интернет, можемо слободно рећи да су се безбедносно, организационо и технолошки достигли сви предуслови за масовно усвајање електронског документа.

Електронски документ је свуда присутан. То је заправо сваки ворд, ПДФ или било који други документ који ћемо генерисати на папиру уместо у неком фајлу на рачунару. Међутим, оно што је било неопходно створити јесте начин на који бисмо достигли својеручни потпис у електронском облику. Е, ту наступа квалификовани електронски потпис као замена за својеручни потпис, што је министар у уводном излагању врло детаљно и објаснио.

Увођење електронског документа у односу на издавање докумената у папирном облику доноси бројне уштеде. Најпре су то директне уштеде – у цени материјалних ресурса као што је папир, поштарина, администрација и простор за њихово физичко архивирање, то је неких 40-60% уштеда, али ван тога постоје индиректне уштеде, а то су уштеде у оптимизацији процеса рада, унапређењу процеса рада – бржа и поузданија испорука електронског документа, праћење целог животног циклуса електронског документа, као и олакшано коришћење, претраживање и приступање овим електронским документима.

Осим свих ових предности које смо навели у овом једном новом и једноставнијем начину функционисања пословања, овај предлог закона је настао и као обавеза коју је Република Србија преузела у процесу придруживања ЕУ.

Услови за пружање услуга од поверења биће изједначени са европским стандардима и прописима, што ће допринети постизању интероперабилности ових услуга од поверења. Оно што је битно је да ће након уласка Републике Србије у Европску унију постојати јавна листа ових услуга од поверења, којој ће моћи да приступе сви корисници, као и трећа лица из држава чланица ЕУ.

Такође је битно да се врши и редовна процена и провера испуњености услова за пружање квалификованих услуга од поверења. Због тога је предвиђен и инспекцијски надзор.

Имајући у виду да је за реализацију свега наведеног и да је за примену овог закона потребно да се на један озбиљан и доследан начин приступи, да се стекне поверење најшире јавности у употребу електронског документа, у чињеницу да ће доказна и правна снага електронског документа бити изједначена са доказном и правном снагом папирног

документа, с обзиром на то да је Република Србија одавно кренула сигурним путем у решавање проблема сајбер безбедности и сајбер поверења пратећи све европске трендове, мислим да је прави тренутак да кренемо једним лакшим путем у свет електронског пословања.

Због свих наведених предности, Посланичка група Социјалистичке партије Србије ће у дану за гласање подржати овај предлог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народна посланица Александра Томић.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Уважена председавајућа, поштовани министри, колеге посланици, данас имамо прилике да разговарамо, као и ових дана, о законима који, очито, имају за циљ да Србију ставе у друштво у ком се налазе најразвијеније државе не само Европске уније већ и света.

Оно што нам се спочитава код предлога оваквих закона, како не постоје националне академије које едукују државне службенике, једноставно не стоји, зато што земље попут Француске имају Националну школу за јавну управу, која је основана 1945. године и коју су прошли сви француски председници од њеног оснивања, затим Немачка има Савезну академију за јавну управу; чак и најнапреднија држава, Јужна Кореја, има свој Национални институт за развој људских ресурса.

Према томе, Србија се угледа на најбоље и због тога као законски предлог данас имамо оснивање Националне академије за јавну управу која треба у ствари да да најбоље кадрове који ће у будућности водити државу чији су стратешки циљ европске интеграције, улазак у ЕУ, а велике промене уопште у геополитичком окружењу, не само у ЕУ већ и на Истоку и на Западу, у будућности чекају све нас.

Према томе, ова Влада показује један највиши степен одговорности што жели да припреми све своје кадрове и све своје људске ресурсе да буду спремни за све промене које долазе, а са друге стране да представља једну предност у смислу компетентности својих кадрова, да буде препозната код најразвијенијих држава, да има такве институције у којима има своје најбоље кадрове.

Због тога данас треба рећи да је од 2007. до 2017. године ову едукацију радила Служба за управљање кадровима, тзв. СУК. До данас су 34.000 едукација прошли сви државни службеници. Ако узмемо податак да је за прошлу, 2016. годину ту едукацију прошло 3.350 државних службеника, онда долазимо до тога да је око 3.000 службеника годишње имало ту едукацију. Према томе, у протекле четири године око 14.000 полазника је имало те едукације, а до 2012. године су они који нам спочитавају овде како ћемо сад да едукујемо неке нове политичке кадрове управо едуковали 20.000 полазника. То су све јефтине политичке

манипулације у јавности да сад ми уводимо нешто ново. Не, ми само надограђујемо систем, на један много модернији, квалитетнији начин, чиме желимо заиста да уђемо у ред са најразвијенијим државама.

Оно што треба рећи јесте да Република Србија има проблема што се тиче кадрова у локалним самоуправама, и то не треба уопште да кријемо и тога смо сви овде свесни. Па ако узмете само пример да смо пре три године увели закон, рецимо, да смо обавезали да свака локална самоуправа треба да има свог менаџера за енергетску ефикасност и који треба да прође едукацију, верујте ми да локалне самоуправе нису завршиле комплетно тај свој задатак, јер много је тешко наћи у свакој општини инжењера који је прошао одређену едукацију, стекао лиценце да може да се бави тим послом, а замислите тек кад причамо о начелницима управа, шефовима одређених сектора и људима који треба да воде политички део локалних самоуправа који су потпуно различитих професија. И онда долазимо у ситуацију да многи политичари који су изабрани од стране грађана, због тога што грађани имају поверење да ће спроводити одређену политику, имају проблем да технички спроведу вршење одређених активности које су дужни када су у питању локалне самоуправе.

Због тога ће ова Национална академија имати велики значај у будућности и мислим да ћемо сада овим пресећи то запошљавање у локалној самоуправи зарад решавања социјалних питања одређених локалних самоуправа, као што је то био случај 2012. године, да сте, рецимо, у једном Лесковцу имали по 700 људи запослених у државној локалној самоуправи.

Оно што треба рећи јесте да је ова Влада урадила заиста рационализацију уопште када су у питању у државни службеници, да је са природним одливом и одређеном реорганизацијом државне управе досада 40.000 људи напустило државну управу, чиме смо рационализовали број, али и самим тим подстакли оне који су остали у државној служби да на најефикаснији начин обављају свој посао.

Оно што је сигурно овим законом решено, то је да планирање кадрова буде подигнуто на највиши ниво, оцењивање кадрова, да се спроводе конкурси на најтранспарентнији могући начин и то је оно што у ствари подиже ниво квалитета уопште локалне самоуправе. То ће бити у ствари центар стручног усавршавања, не образовања. Значи, факултети, завршене школе не дају вам могућност да радите ефикасно свој посао у државној управи, већ управо ово стручно усавршавање од стране колега који су каријерно прошли многе позиције у државној управи и имају то радно искуство које могу да пренесу вама као неком младом саветнику или референту који се бави одређеним послом.

Када говоримо о законима који се односе на електронско пословање и уопште на информатичку безбедност, желим само да кажем да данашњим предлозима закона које имамо овде а који уводе електронски потпис, електронски печат, електронску доставницу, практично ми успостављамо примену механизма који доводе оно о чему је премијерка Брнабић говорила, уводимо дигитализацију у Србију.

То је оно са чиме морамо да се суочимо, хтели то или не. Да, једноставно, уколико не будемо овладели оваквим механизмима и радили овакав посао, не можемо да идемо напред. Сада, како то објаснити свету који једноставно има велики отклон према коришћењу ИТ технологија? На прост начин; можете да видите, када смо увели примену дигиталне телевизије, када се угасио тај аналогни канал, они људи који нису желели да се баве новим технологијама, телекомуникацијама и ИТ су били на одређени начин приморани да, ако желе да напредују даље, почну да се интересују за ту тему и да се баве тиме. То говорим поготово за људе који живе у малим срединама или у руралним подручјима.

На неки начин мислим да наш народ воли да учи и стиче нова знања о новим технологијама. Ми имамо негде у својој културолошкој бити да желимо да увек будемо први по знању и умењу и, на крају крајева, по резултатима које наши млади постижу у свету показујемо да смо једноставно такав народ који жели да учи. Није нас срамота да то радимо и мислим да нам управо ово што сада уводимо као нове системе технологије којима ћемо управљати даје један нови импулс да се заиста добро носимо са новим добом, са том четвртом индустријском револуцијом.

Оно што је најбољи ефекат и најбољи пример коришћења уопште електронског пословања и те услуге од поверења су, пре свега, одређене институције које функционишу. Рецимо, у оквиру Министарства финансија постоји Центар за обавезно социјално осигурање. То је институција која све своје функционисање врши преко портала, односно не постоји ниједно правно или физичко лице које је почело да ради а да није осигурано, пријављено за здравствену легитимацију преко овог портала. Ово дајем као добар пример због тога што тренутно овлашћени електронски приступ има преко 170.000 обвезника, а само у 2017. години путем портала је поднето око два милиона пријава за обавезно социјално осигурање.

Хоћу да кажем да је Србија већ ушла у ред развијених држава и мислим да усвајањем ова четири предлога закона заиста показујемо да Србија сигурно иде не само европским путем него иде путем прогреса. Због тога ћу у дану за гласање подржати ова четири предлога. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народна посланица Тања Томашевић Дамњановић.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала.

Поштована председнице, поштовани министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, данас је савремено друштво информатичко друштво и зато запослени морају да иновирају своја знања. Знања стечена на факултетима и одговарајућим школама јесу виза за радно место, али је то стечено знање неопходно надограђивати кроз перманентно образовање запослених током радног века.

Зато сматрам изузетно значајним доношење закона о Националној академији којим се заправо оснива Национална академија за јавну управу, централна институција за стручно усавршавање у јавној управи са статусом јавно признатог организатора активности неформалног образовања одраслих.

Под стручним усавршавањем у смислу овог закона подразумева се организовани процес учења запослених у јавној управи на основу општих и посебних програма обуке руководилаца а ради стицања знања, вредности, ставова, способности и вештина усмерених на подизање нивоа компетенција неопходних за обављање послова из утврђеног делокруга и надлежности, односно послова јавне управе.

Такође се кроз обуке запослених, добијањем одговарајућег сертификата и оцена на семинарима, стажирањем, брине о људским ресурсима и напредовању у каријери на основу стечених бодова. Оно што је значајно и што је новина јесте да ће ова едукација бити обавезна и за највише функционере, министре, председнике општина и начелнике.

Академија ће бити основана као посебна организација како би се осигурала независност и континуитет, а полазећи пре свега од чињенице да делокруг Националне академије јесу стручни и са њима повезани извршни послови чија природа захтева већу самосталност од оне коју има орган у саставу Министарства, свакако треба напоменути да ће она бити под надзором Министарства за државну управу и локалну самоуправу.

Законом се такође предвиђа да Национална академија има посебна стручна тела, и то Програмски савет и сталне програмске комисије. Програмски савет јесте основно стручно тело Националне академије које разматра, утврђује и даје мишљење, иницијативе и друго о најважнијим стручним питањима из делокруга Националне академије. Сталне програмске комисије образују се према основним тематским областима програма стручног усавршавања у јавној управи ради усмеравања развоја тематских области и предлагања њиховог унапређења у складу са утврђеним потребама за стручним усавршавањем. Имају сврху да рад Националне академије учине ефикаснијим, будући да су њихови задаци усмерени на припремна, текућа или оперативна питања.

Циљеви који ће се постићи овим законом јесу даље унапређење јавне управе у складу са принципима европског административног простора, односно обезбеђивање високог квалитета услуге грађанима и привредним субјектима, дакле професионална и љубазна јавна управа како на локалном тако и републичком нивоу.

Стварање такве јавне управе у Републици Србији ће значајно допринети економској стабилности и повећању животног стандарда грађана, јер сви ћемо се сложити да нема успешног раста без јаке јавне управе. Зато ћу ја у дану за гласање подржати овај предлог закона, као и друга два предлога који су данас на дневном реду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Тања Томашевић Дамњановић је говорила.

Даница Буквић.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Поштована председнице Скупштине, уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, говорићу данас о Предлогу закона о националној академији за јавну управу, који сматрам изузетно важним и неопходним.

Континуирана едукација данас је нужна у свим сферама и делатностима, чега смо и сами сведоци, па је тако то неопходно спроводити и међу запосленима у државној управи и јавним службама. Ово посебно подржавам и разумем потребу за доношењем овог закона имајући у виду да се као здравствени радник, лекар, усавршавам читав живот.

Законом је уређено да Национална академија буде централна институција стручног усавршавања у јавној управи Републике Србије. Значај овог закона је у томе што се његовом применом доприноси деполитизацији и професионализацији у јавној управи. Омогућиће се другачији начин напредовања у јавној служби, који је одређен адекватном стручном оспособљеношћу запосленог.

Оно што је најзначајније и што је смисао доношења овог закона јесте да се омогући сваком грађанину брза, стручна и професионална услуга. Тако ће локалне самоуправе функционисати као модерни и ефикасни сервис грађана. Ово се, наравно, односи и на запослене у фондовима здравственог и социјалног осигурања, која ће грађанима своје услуге учинити ефикаснијим и доступнијим.

Усвајањем предложеног закона ће се, осим стручне обучености и повећања ефикасности и квалитета рада запослених у јавној управи, испунити и наша обавеза према ЕУ. Истакла бих да се Национална академија као централна институција образује као посебна организација и има својство правног лица.

Посебна стручна тела Националне академије јесу Програмски савет и сталне програмске комисије. Програмски савет чине председник и 14 чланова, које именује и разрешава директор Националне академије. Директор Националне академије образује и сталне програмске комисије. У састав тих сталних програмских комисија именују се стручњаци из релевантне тематске области и запослени у Националној академији са значајним и признатим искуством претежно у раду јавне управе.

Због свега изнетог посланичка група СПС ће у дану за гласање подржати предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вама.

Реч има Дијана Вукомановић. Није ту.

Дубравка Филиповски.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Уважени министри Љајићу и Ружићу, поштоване колеге и колегинице народни посланици, уважени грађани, ми данас расправљамо о сету закона који су важни за деполитизацију и професионализацију и јавне управе и локалне самоуправе. Ови закони су несумњиво важни за даљи прогрес Србије, за економску одрживост и напредак. Због тога ћу ја у дану за гласање подржати овај сет закона.

Када је реч о Закону о државним службеницима – измене и допуне овог закона смо имали пре три године – он представља важан системски закон, а радна група је, поред новина, важних за живот грађана и грађанки Србије, увидела и недостатке у функционисању овог закона за претходне три године.

Циљ овог закона је увођење реда у систем јавне управе. Њиме се повећава одговорност запослених. Циљ је да уједначимо, да наградимо оне који вредно раде и да едукујемо оне који слабије раде, да нема фрапантних разлика између оних који обављају исти посао а имају различита примања.

Такође, ефикасна локална самоуправа мора да буде наш стандард. Зато је важно на који начин управљамо људским ресурсима, јер људи који обављају посао у локалним самоуправама и у јавној управи директно утичу на животе наших грађана.

Локална самоуправа мора да се трансформише у модерну, способну, економичну и одговорну управу. Из мог искуства у раду локалне самоуправе сматрам веома важним да све локалне самоуправе имају своје петогодишње или десетогодишње стратегије развоја. Такође, морају да имају тимове који прате пројекте и који раде на пројектима и верујем да Министарство за државну управу и локалну самоуправу води рачуна, између осталих активности, и о томе.

Ми морамо да схватимо да само добри и мотивисани кадрови, који су добро распоређени, постижу ефикасност у раду који нам је потребан за напредак и шири друштвени развој. Наравно да је важно да узмемо искуства ЕУ, земаља које су ова питања већ решиле. Мислим да је добро што идемо у овом правцу. Важно је да подвучемо црту и да реално сагледамо где се налазимо на основу идентификованих недостатака и померимо се још даље у постизању планираних циљева.

За овај закон о државним службеницима одржана је јавна расправа. Пратећи јавну расправу, прихваћено је више од 70% примедби. Морам да признам да нисам најбоље разумела недавни протест једног од синдиката, који је изразио негодовање због тога што сматрају да овај закон о државним службеницима само ускраћује права радницима. Не видим начин да овим законом може бити суспендовано право да свака јавна служба разговара са министром или са представницима Министарства о основици, коефицијенту и свему што их интересује.

Због грађана Србије, хтела сам, министре Ружићу, вама да поставим два питања, јер сматрам да би било веома важно да истакнете како су утврђивани критеријуми за објективно мерење ефикасности процеса рада, као и стандарди и јасна мерила која би се примењивала приликом оцењивања; како се, такође, вреднују оцене државних службеника на положају када државним службеницима престане рад на положају. Мислим да је веома важно да у току расправе још једном потенцирате одговоре на ова питања које сам вам поставила.

Што се тиче закона о електронском документу, веома кратко желим да кажем да се њиме олакшавају административни поступци и побољшава пружање услуга грађана. Верујем да је овај закон отприлике начин на који ћемо ми печат временом послати у прошлост, тамо где му је и место.

Колико је уопште важна е-управа и нови закон о е-управи као један од системских закона који очекујемо у овом високом дому до краја ове године истаћи ћу само на два примера – то је упис новорођенчади још у породициштима и од 1. јуна до данас управа Србије је користећи е-ЗУП разменила преко 15.000 докумената.

Тако да овај сет закона сматрам веома важним за даљи напредак и прогрес Србије. Још једном, подржаћу их у дану за гласање.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Бошко Обрадовић. Није ту.

Реч има Милимир Вујадиновић.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајућа.

Поштована председнице, уважени министре са сарадницима, ја бих рекао да је претходница овим законским предлозима који су данас пред

нама био програм рада Владе који је презентован и посланицима и грађанима у дану избора Владе у овом уваженом дому. Наиме, већ тада је стављен акценат на модернизацију и побољшање рада јавне управе. Мислим да су ови закони у ствари производ, или, да тако кажем, испуњење тог плана, што је негде и у реду.

Наиме, јачање капацитета јавне управе је, ваљда, предуслов развоја једне државе и њена модернизација, на крају крајева. Важно је да тај систем прерасте из једног регулатора у чисти сервис грађана. На остварењу тог циља свакако је битно да успостављате једно ново тело које се зове Национална академија за јавну управу, која ће у ствари бити надоградња оног формалног дела образовања који сваки службеник у јавној управи има.

Чули смо у протеклим данима разне критике, али мени је некако највише остала упечатљива критика да је ово шамар формалном образовном систему у Србији, а такође сам запазио да су се поједини посланици опозиције некако подругљиво односили према том називу „национална“. Али добро, то је ваљда део њиховог политичког програма.

Наиме, ово јесте нешто што је надоградња тог формалног образовања сваког службеника и начин да некако стандардизујемо и униформишемо то учење, стручно усавршавање, размену искустава сваког службеника у јавној управи, притом свакако не доводећи у питање све оно што је формално образовање и усавршавање у некој приватној режији сваког грађанина ове земље.

Видео сам, поштовани министре, у члану 6. сте предвидели један широк круг сарадника, како лица тако и установа, који могу помоћи у раду Националне академије. Добро је што су високошколске установе условљене тиме да буду акредитоване, то је услов да буду сарадници Националне академије. Самим тим оповргавамо став да је на неки начин ово шамар образовном систему. Наиме, из овога се може закључити да је јасно да ће Академија зависити од тих и таквих установа, од тих и таквих лица, а не обрнуто. О оном другом делу, који се тиче презира према називу „национална“ нећу ни да говорим, мислим да то говори довољно о њима самима.

Иначе, ово је проблем који Србију оптерећује већ деценијама уназад. Мислим да у сваком случају ова Влада заслужује похвале за корак на који се одлучила. Коначно се неко после више деценија одлучио ухватити укоштац са овим проблемом и то свакако треба ценити. Чињеница је да је број запослених како у јавној управи тако и у јавним предузећима, у јавним установама, 80.000 мањи, али само по себи то не би био успех да су ти људи завршили на улици, као што је то био случај до 2012. године, када

су људи који су остајали без посла, а мерено је стотинама хиљада људи, завршавали на улици, незапосленост је расла.

Треба напоменути да јесте отпуштено 80.000 људи, али да је стопа незапослености у Србији драстично смањена. То је оно где се огледа успех ове Владе када је у питању реформа јавне управе и верујем да је то успех, у ствари знам да је то успех и владе Александра Вучића али и других, које касније води премијерка Ана Брнабић заједно са вама, уважени министри. Све остало су, наравно, флоскуле и демагогија. Ово јесте једини мерљив резултат и ово јесте једино што се види на семафору политичког деловања ове данашње Владе. Ово је једино што ће остати иза ове Владе и биће мерљиво.

Стога, поштовани министри, ја ћу у дану за гласање свакако подржати ове предлоге, уосталом као и све друге предлоге који воде модернизацији ове земље. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Иван Бауер.

ИВАН БАУЕР: Захваљујем.

Поштована председнице, уважени министри, поштоване колегинице и колеге народни посланици, посланичка група СДПС ће подржати све предложене законе, а ја ћу у овом кратком времену, колико га имам на располагању, покушати да се осврнем на овај закон који се тиче електронског пословања.

Ради се о једном врло важном закону, који заокружује једну област на којој смо почели да радимо пре неколико година. Урађен је један прилично велики посао, донет је један квалитетан закон који на један балансиран начин поставља ствари, неке у закон а неке у подзаконске акте. Мислим да је то нешто што је вредно похвале.

Наравно, остаје нам још један велики посао, а то је онај посао који се тиче имплементације овог закона. Након доношења закона, као што је министар рекао, треба донети 17 подзаконских аката у наредних 12 месеци, односно ако се усвоји предложени амандман, у наредних шест, 12, 18 месеци, а након тога иде имплементација читавог закона, што је свакако највећи посао.

Мислим да је врло важно нагласити, а то је и министар већ рекао, да је јако добро што су техничке спецификације, да тако кажем, извучене из закона, односно да закон представља практично једно језгро најважнијих ствари, оних ствари које су непроменљиве, а да се у подзаконским актима налазе оне ствари које се мењају, односно оне ствари које су у ери једне интернет револуције која нам доноси страховито брзе промене које је готово немогуће предвидети и налазе се ван законског решења. То нас чини

сигурним да нећемо морати тај закон да мењамо на годишњем нивоу или можда и чешће од тога.

Када говоримо о ИТ, телекомуникацијама, мобилној телефонији, говоримо о једној области у којој се готово сваког дана дешава нешто ново. Није ни 4Г заживео у потпуности, а ми данас имамо 5Г. Мобилни телефон је данас све више мобилни новчаник. Верујем да није далеко дан када ће нам мобилни телефон постати и мобилни даљински управљач, и то не само оних уређаја на које смо навикли да се њима управља, као што су климе или телевизори, већ верујем и неких уређаја које данас немамо, као што су, рецимо, паметни фрижидери, а верујем да ће постати мобилни кључ којим ћемо отворати наше канцеларије, наше станове, наше аутомобиле и покретати моторе наших аутомобила. Ако је тако, зашто онда мобилни телефон не би био мобилни кључ за овакву комуникацију? Верујем да се сви слажемо да је то нешто што је неопходност у данашњем времену.

Међутим, неки од колега постављају питање и бојазан, која није неоправдана, везано за безбедност података. Кажу десило се цурење неких података из Министарства одбране Шведске и због тога је – тога се не сећам, морам признати – министар одбране Шведске морао да поднесе оставку. Али не министар задужен за послове ИТ који је донео тај закон.

Зашто то наглашавам? Зато што Министарство трговине, туризма и телекомуникација има одговорност за доношење овог закона и за доношење подзаконских аката и, евентуално, за давање неке врсте стручне помоћи приликом имплементације, али не за одржавање система након тога и не за безбедност података који се налазе, који су ускладиштени, нити за безбедност комуникације која ће се одвијати. Дакле, морамо да разграничимо те ствари, морамо да разумемо где је одговорност Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Наравно, када се постављао законски оквир, размишљало се и о томе, па због тога имамо различите нивое заштите података, у зависности од тога колико су ти подаци важни. Дакле, ми предвиђамо све оно што је могуће исконтролисати једним законским предлогом, а онда имамо подзаконске акте којима покушавамо да успоставимо потпуну контролу, колико год је то могуће у овој данашњој ери, над безбедношћу података. Морамо да разумемо да је безбедност података, да тако кажем, поприште једног континуираног, непрекидног, дакле глобалног рата између оних који покушавају да те податке заштите и оних који покушавају из различитих разлога да се тих осетљивих података докопају.

Оно што јесте врло важно и што треба да знамо јесте да, што се више буде ширио дијапазон услуга мобилне телефоније или генерално у електронским комуникацијама, то ће и безбедност тих података бити већа.

Не зато што је то логично, него зато што ће једноставно безбедност података постати императив с обзиром на ширење услуга, а ширење услуга је готово свакодневно. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Иван Костић. Није ту.

Реч има Марија Јањушевић.

Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Указујем на повреду Пословника члан 27. Ви сте као председавајућа дужни да се старате о примени овог Пословника, али ви све време показујете да заправо нисте у стању да председавате Скупштини и да водите ову седницу.

ПРЕДСЕДНИК: Кад је било то?

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Ви примењујете силу све време. Дали сте две опомене посланику Бошку Обрадовићу, одузели сте...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Можете да се јавите непосредно... Ово је злоупотреба Пословника. Хвала вам пуно. Само непосредно... Не дозвољавам да се крши Пословник. Хвала вам пуно. Научите.

(Народна посланица Марија Јањушевић прилази столу председавајућег.)

Немојте ми прилазити, молим вас, нисам вам дозволила. Нисам вам ово дозволила. Станите, полако. Нисам вам дозволила.

Унели сте камен у Парламент Републике Србије у женској ташни пре неки дан, то сам вам опростила.

Хоћете ли се склонити, молим вас?

Да, унели сте камен у женској ташни на превару, то сам вам опростила. Понашајте се лепо, ви сте дама. Молим вас, склоните се. Немојте да вас злоупотребљавају колеге из посланичке групе. Немојте.

(Народна посланица Марија Јањушевић стоји испред стола председавајућег окренута ка народним посланицима и указује на повреду члана 27. Пословника.)

Морам да вам дам опомену. Јако ми је тешко, млади сте, немате искуства, али опомена ће вам можда помоћи.

Реч има Никола Јоловић.

Изволите.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Поштована председнице, поштовани министри...

(Народна посланица Марија Јањушевић стоји испред стола председавајућег и држи Пословник.)

ПРЕДСЕДНИК: Посланица добија још једну опомену, јер мисли да је на модној писти или у позоришту.

Само изволите. Никола Јоловић нека говори.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Изменама Закона о државним службеницима, стручног усавршавања, успостављањем оквира и спровођењем мера...

ПРЕДСЕДНИК: Извините, Никола.

(Народна посланица Марија Јањушевић и даље стоји испред стола председавајућег.)

Колегинице, добили сте још једну опомену, што значи да немате права да учествујете у раду на овој седници. Хвала вам лепо.

Пустите је, млада је, нема искуства.

Молим посланика да не снима, јер се опозиција бунила када је посланик горе из оних клупа снимао, тако да вреди за све једнако. Хвала.

Никола Јоловић да ли жели да говори? (Да.)

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Поштована председнице, колеге народни посланици, изменама Закона о државним службеницима, стручног усавршавања и успостављањем оквира и спровођењем мера и активности предвиђених Стратегијом реформе јавне управе у Републици Србији и Акционим планом за њено спровођење, као и успостављањем правног и институционалног оквира за стручно усавршавање запослених у осталим органима и организацијама јавне управе на основу јединствених програма стручног усавршавања, такође допунама које су Народној скупштини предложене уредиће се и односи који обезбеђују међусобну усклађеност државнослужбеничког система са службеничким системом и успостављањем Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Изменама и допунама поменутог закона утврђују се послови Националне академије за јавну управу у систему стручног усавршавања државних службеника, као и програми стручног усавршавања. Општи програм обуке који обухвата уводни програм обуке и програм стручног усавршавања допринеће томе да државни службеници који први пут заснивају радни однос у државном органу буду оспособљени за обављање те врсте посла, односно уводни програм ће им пружити елементарни ниво знања који ће им помоћи у полагању стручног испита, а програм стручног усавршавања ће подићи ниво стручних и практичних знања и вештина државних службеника.

С обзиром на то да је стручно усавршавање државних службеника који се налазе на руководећим местима или се за то припремају једнако важно као и стручно усавршавање осталих категорија државних службеника, закон предвиђа и увођење програма обуке руководиоца.

Овим законом омогућава се стручно усавршавање државних службеника у складу са потребама из делокруга и надлежности државних органа, односно остваривање потреба везаних за поједина радна места, врсте послова или посебне групе корисника прописивањем посебних програма стручног усавршавања, чију обуку спроводе органи који их доносе, уз могућност да њихово извођење могу поверити и Националној академији.

Законом се уређују и питања у вези са предавачима и програмима оспособљавања и стручног усавршавања за рад у државном органу. У том смислу уређује се ко може бити предавач у програмима стручног оспособљавања тако што се дефинише да се селекција предавача врши из реда стручњака из области релевантне за рад државних органа, првенствено из реда запослених у државном органу, а на начин да се предавач селекује на основу свог стручног, радног и предавачког искуства у области за коју се пријављује.

Овај закон доноси још низ других повољности када је у питању стручно усавршавање и оспособљавање државних службеника, и то на најквалитетнији могући начин, што ће допринети томе да наша држава, са тако квалитетно образованим и усавршеним службеницима и процедурама које ће се унапредити, приђе на још један корак ближе уласку у ЕУ.

Имајући то у виду, од изузетне је важности да се овај закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима усвоји што пре. Зато ће посланици СНС у дану за гласање подржати овај предлог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вама.

Санда Рашковић Ивић. Није ту.

Реч има Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Поштована председнице Народне скупштине, уважени министри са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, ја ћу се данас у свом излагању задржати на Предлогу закона о Националној академији.

Наиме, једно од основних људских права је право на образовање и усавршавање. У овом случају ради се о стручном усавршавању, тако да Национална академија за јавну управу, предвиђена овим законом, управо има за циљ да одговори захтеву стручног усавршавања у јавној управи, а све то у сврху стицања одговарајућих знања, стручних способности и других потребних вештина техничке природе који су неопходни за обављање пословних задатака који се налазе под јурисдикцијом јавне управе.

Искуство и пракса земаља ЕУ говори да је овакав вид усавршавања неопходан ради подизања саме ефикасности резултата запослених на виши квалитативни ниво у органима локалне самоуправе, самим тим и инкрементације нивоа квалитета у пружању услуга и конкуренција унутар самих радних колектива. Сходно томе, сама по себи намеће се потреба за усвајањем добре и стабилне праксе која је несумњиво дала добре резултате у западним земљама демократског уређења. Један од неопходних корака ка остваривању тог циља јесте усвајање овог предлога закона.

Предлог закона о Националној академији за јавну управу има за циљ да кроз перманентну и свеобухватну едукацију постојећих кадрова у јавној управи, али исто тако и кадрова који тек треба да почну са радом отпочне са едукацијом својих запослених службеника. То је један од значајних корака предузетих ка стварању модерне, стабилне и уређене управе.

Наиме, живимо у 21. веку, времена су се променила и модерна држава, са свим својим предностима и недостацима, са енергичним и прогресивним темпом који диктира урбани живот, захтева бржу функционалну оперативу, изнад свега, системски образовану јавну службу и управу која неће постојати ради себе, већ искључиво у интересу грађана и излажења у сусрет њиховим елементарним потребама, у преводу – да буде сервис грађана.

У прошлости су се дешавале ситуације да нас на шалтерима и у канцеларијама дочекују разни Шојићи, Пантићи и Мице Убице, најчешће са коментарима на шта немамо право, шта нам фали од документације и да је колега који потписује баш то решење које је нама потребно тренутно на годишњем одмору, а после годишњег одмора иде на боловање, после боловања у пензију и тако унедоглед. Такве ситуације ми управо исправљамо и доводимо у ред бројним квалитетним законским предлозима које смо усвојили, а тако и овим предлогом закона о ком сада дискутујемо и који ће бити усвојен.

Хтела бих да кажем, даље, да овај закон предвиђа унификацију процеса и праксе. То практично значи да би се унификацијом превазишла разлика у прописима који постоје у различитим локалним самоуправама будући да се дешавало да је мериторно одлучивање саме управе често такво да оно што је право у једном граду, тј. општини, није нужно случај и у другом граду, општини и тако даље унедоглед.

Тиме би се унифицирала униформност општинских аката који се тичу појединих области, поједноставио би се рад органа локалне самоуправе и омогућио ефикаснији приступ остваривању примарног циља, а то је подизање квалитета живота грађана, самим тим и општих

квалитативних стандарда, што је сасвим исправно будући да у том случају грађани не би били приморани да узимају годишњи одмор како би решили неку административну формалност или обавезу, јер ни послодавци нису вољни да толеришу вишечасовно одсуствовање са рада од стране запосленог лица услед његових настојања да подмири своје обавезе приватног карактера у току трајања радне смене.

На крају, у чему се састоји потенцијална опасност компромитације добро осмишљене акције? Имајући у виду карактеристике менталитета домицилног становништва и крајње непопуларну праксу из неког претходног периода, неопходно је да сам процес едукације који ће спроводити Национална академија за јавну управу преко сталних програмских комисија буде пропраћен адекватном провером знања, што је предвиђено овим предлогом закона у члану 4. тачка 9. и у члану 8. тачка 7.

Тако да ћу ја у дану за гласање, као и моје колеге из Српске напредне странке, подржати овај и све предлоге закона који су на данашњем дневном реду. Захваљујем се.

(Народна посланица Марија Јањушевић и даље стоји испред стола председавајућег; у подигнутој руци држи Пословник.)

ПРЕДСЕДНИК: Добро. Можете да говорите само са свог места, одавде не можете.

(Марија Јањушевић: Не, могу да вам кажем да кршите Пословник.)

Ово је страшно.

(Марија Јањушевић: Не можете то да нам радите, морате да разумете.)

Шта ћу ја доживети све, па ово је невероватно. Ово је горе него код Шојића.

Идемо даље.

Значи, ви не желите да говорите.

(Народна посланица Марија Јањушевић обраћа се директно председници.)

Посланице, па шта вам је?

(Марија Јањушевић: И ми имамо своја права.)

Ја све верујем. Невероватно.

(Народни посланици у сали гласно негодују.)

Ако вам није добро, имамо доктора, само се смирите.

Немојте ме гађати, молим вас.

Добро, зовите кога треба да зовемо. Смирите се, биће све у реду.

Само полако.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

Биће све у реду.

(Марија Јањушевић: Ја вас не дирам, а оптужујете ме да вас дирам.)
И то што радите је забрањено у Парламенту. Немојте правити циркус.

(Марија Јањушевић: Забрањено је газити народне посланике.)

ПРЕДСЕДНИК: Посланице, ја вас извести из сале нећу. Цаба се трудите, али не вреди вам.

Ђорђе Вукадиновић, да ли жели у овим условима да говори?

Полако само, смирите се.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем.

Поштоване колеге, поштовано председништво, врло радо бих неколико минута о овим стварима, али, нажалост, у овој атмосфери мислим да није у реду и није фер да говорим.

Апелујем на председништво, односно на председника да предузме неке мере у смислу да прекине седницу, сазове консултације, Колегијум. Мислим да Колегијум Скупштине...

У оваквим условима мислим да није у реду, без обзира што имамо да кажемо конкретно о тачки дневног реда. Дакле, захваљујем, али не бих у овим условима, оваквим околностима користио то право. Мислим да је боље за све, и за достојанство овог дома и за све нас, да на неки начин покушамо да ресетујемо односе.

Ја сам, и завршавам тиме, претходних десетак дана у два маха у оквиру оних посланичких питања говорио о томе. То је део, хајде, само млађење празне сламе, нисам знао шта ће се догодити, али сам видео да ствари иду у лошем правцу.

Апелујем на све, дакле и на моје колеге и са ваше стране, али пре свега на руководство и на председницу Скупштине да покушамо да ресетујемо те односе, а од ове дискусије се уздржавам. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно.

Да видим ко сада треба да говори.

(Народна посланица Марија Јањушевић стоји испред стола председавајућег и указује на повреду Пословника.)

Молим вас. Али молим вас, немојте да правите...

(Марија Јањушевић: Али ја вас молим да само поштујете Пословник.)

Молим вас, смирите се. Ако имамо неког доктора, дискретно нека уђе. Знам да је министар и доктор и све је у реду, ако је то потребно. Ако не, пустите ме на миру.

(Народни посланици у сали гласно негодују.)

Реч има народни посланик Драган Весовић.

Имате седам минута и 59 секунди, ако желите да говорите о закону. Ако не, онда не.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, председавајућа. Иначе сам мислио да вас питам колико времена има и тих седам минута ћу искористити да стојим и да ћутим на овој говорници.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, поштујем вашу одлуку, али пише врло јасно у Пословнику да морате да говорите о теми. Ја могу да седим осам минута, наручићу кафу, није никакав проблем, али по Пословнику, који је донет и који је мимо овог сазива наметнут нама да радимо, морате да говорите о теми.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Ја сам се трудио да проучим Пословник и не знам који је то члан Пословника где каже да морам да своје време искористим.

Ћутање је понекад више од речи...

ПРЕДСЕДНИК: Значи, ипак говорите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Оно представља став према овоме што се дешава у Скупштини.

ПРЕДСЕДНИК: Ипак говорите, хвала вам. Ипак смо кренули.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Говорим о томе због чега нећу да причам о теми, јер мислим да треба да се ћути.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, хвала вам пуно. Онда и ви можете да стојите, тих седам минута; ми ћемо наставити са радом.

Реч има Звонимир Ђокић.

Да ли Звонимир Ђокић жели да говори?

Изволите.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Захваљујем.

Мени је жао што ћу морати да прекинем забаву неких народних посланика и посланица, али морам вам рећи, ово што ви радите води у анархизам и треба да будете свесни тога. Ово није парламентарна демократија, ово је анархизам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно на разумевању.

Следећи говорник је Зоран Радојичић, у преосталом времену.

Хвала.

Реч има посланик Михаило Јокић.

Изволите, посланиче.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Поштована господо, иако су ово специфични услови, ја молим за мало тишине.

Мене млада дама која стоји испред председнице инспирише да говорим квалитетније него што бих говорио да она није ту. Једино молим министра Ружића да буде сконцентрисан, јер ћу ја дати неке сугестије које

ће бити конкретне и трудићу се да кажем оно што досада нико није рекао. Значи, да не понављам, а ви ћете видети из мог излагања да сам у праву.

Прво, нико није рекао да се овај закон о државним чиновницима досада мењао шест пута, што доста говори о проблемима у којима смо се налазили. С друге стране, ово је наставак реформи које је започела Ана Брнабић, која је била министар за локалну самоуправу. Ово је корак напред и ја ћу, наравно, гласати за ове законе, али стављам одређене примедбе или сугестије, односно указујем на одређене опасности.

Прво, да би службеник променио радно место без конкурса, по мени није довољно, а потребна је сагласност његова и оба руководиоца. Мислим, математички исказано, да ово може да буде само потребан услов, да то није довољно, да се морају разрадити критеријуми и поступак када ће се ово урадити да не би дошло до злоупотреба, јер та три лица могу да направе злоупотребу. Потребна је контрола.

Са друге стране, законом је тачно речено у којим случајевима је потребно стручно усавршавање, и тамо је речено – ако нису испуњене обавезе најмање 10%. У реду је то, али није речено ко утврђује тих 10% и на који начин. То се мора обезбедити.

Оно што је битно, Национална академија за јавну управу није нова агенција, није нови намет. Она замењује Службу за управљање кадровима, што је врло битно да грађани Србије знају. Она има својство правног лица, она се финансира из буџета Републике. Академија преузима све раднике Службе за управљање кадровима.

Она врши усавршавање, али оно што је битно, она врши стално усавршавање. Значи, нагласак је на овој речи „стално“ усавршавање.

Оно што је похвално, она повезује кадровску евиденцију. У прописаном року орган јавне власти мора да достави податке Академији. Значи, сви подаци морају бити централизовани.

Е сад, која је опасност? Ви сте овде написали да се Национална академија може бавити комерцијалним програмима.

Министре Ружићу, то је опасност која се мора ограничити. И, што друг Шешелј каже, то је тезга. Е, кад се оствари тај приход, онда се мора рећи и где иде тај приход, да ли се тај приход враћа у буџет или остаје Академији и шта Академија ради са тим новцем, што мора бити написано.

Министре Ружићу, оно што је неопходно, пазите, сви закони, све уредбе, све је то у реду, али ако нема надзора и ако нема контроле, од уредби и закона нема ништа. Предлажем вам да ви као министар формирате летеће стручне екипе које ће изненада проверавати како се ради у локалним самоуправама.

Реците, друже Шешелј.

(Војислав Шешељ: Та ми је идеја нешто позната.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала лепо.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Не, не. Нисам завршио, молим вас.

ПРЕДСЕДНИК: А, извињавам се. Видим да сте ушли у комуникацију са другим послаником.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Молим вас, министре Ружићу, најслабија тачка у градској управи, у општинској управи јесте служба која се бави јавним набавкама. У општинама, градским управама то обично ради један човек, који се врло лагано и врло мекано договори са руководиоцем. И то је основни извор корупције у локалним самоуправама. Молим вас да се обуци тих људи посвети пажња.

Друго, да се пропише да то не може да ради једно лице, него мора да раде три, од тога један мора бити дипломирани правник на државном факултету, један мора бити економиста такође на државном факултету. Ово ако зауставите, ви сте 90% зауставили корупцију у локалним самоуправама.

Толико од мене. Значи, ово су моје сугестије, ово су моја указивања на опасности које се крију у овим законима, а у дану гласања, наравно, ја ћу гласати за овај закон, јер ово је корак унапред. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Миладин Шеварлић.

(Народна посланица Марија Јањушевић се директно обраћа председници: Дупли аршини. Када ћете да прекинете?)

А не можете ви да прекинете?

(Марија Јањушевић: Имате двоструке аршине.)

Значи, Миладин Шеварлић није овде.

Тресе вам се рука, само полако.

(Марија Јањушевић: Не, не тресе се.)

Тресе се.

Миладин Шеварлић није овде. Значи...

(Марија Јањушевић: Знам да бисте то волели, али не тресе ми се рука.)

Ништа ја сад не бих волела.

Миладин Шеварлић није овде.

(Марија Јањушевић и даље стоји испред стола председавајућег и коментарише.)

Све је у реду.

Значи, Посланичка група Двери нема више време.

По листи, Далибор Радичевић. Да ли жели да говори? (Да.)

ДАЛИБОР РАДИЧЕВИЋ: Поштована председнице, господо министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, данас су

пред нама четири закона. У свом излагању осврнућу се на Предлог закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења о електронском пословању.

Налазимо се у веку у коме је електронско пословање достигло такав ниво да је више незамислив свакодневан живот без помоћи рачунара, мејлова, електронског банкарства.

Закон о ком данас причамо има за циљ да омогући брже и ефикасније пословање уз смањење трошкова пословања, модернизацију и ефикаснији рад органа јавних власти, као и лакши и сигурнији приступ услугама органа јавне власти које пружа електронским путем.

Овај закон омогућиће брже и ефикасније пословање. Смањиће се време које је потребно за извршење одређеног посла, а и оно што свима нама смета, неће бити потребе да идемо од шалтера до шалтера и непотребно губимо време.

Да би закон допринео модернизацији и ефикаснијем раду органа власти, њиме су регулисане следеће области: електронски документ, електронска идентификација услуге од поверења, електронски потпис, електронски печат, временски жиг, електронска достава, аутентикација веб-сајтова, као и електронско чување докумената. Све ове области су детаљно регулисане овим законом. Зато могу слободно да кажем да пред нама имамо добар закон који је подједнако значајан и за грађане, привреду, државну управу, локалну самоуправу и остале субјекте.

Примена овог закона омогућиће не само уштеду времена и новца, омогућиће и напредак у међународном положају. Примена овог закона биће спора и тешка, али сви схватамо неопходност примене оваквих законских решења.

Да бисмо олакшали примену овог закона, као и свих будућих законских решења, данас расправљамо и о Предлогу закона о Националној академији за јавну управу. Циљ Националне академије је да оспособи запослене на неодређено време у државној управи и локалној самоуправи да се стручно оспособе за све послове из свог делокруга рада.

Имајући у виду да често имамо измене прописа у циљу да се законодавство и процедуре у нашој земљи ускладе са законодавством и процедурама земаља чланица ЕУ, имајући у виду да законска решења која су пред нама омогућавају да се модернизујемо и ухватимо корак са развијеним земљама, у дану за гласање подржаћу предлоге закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Александра Мајкић је сад на реду.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Поштована председнице, председништво, поштоване народне посланице и посланици, поштовани

министри и представници министарстава, пред нама су данас четири закона. Иако су из два различита министарства, можемо рећи да имају исте циљеве, а то су модернизација и ефикаснији рад органа јавне управе, лакши приступ услугама органа јавне управе, смањење трошкова пословања органа јавне управе, а такође и привредног сектора и грађана који су повезани са органима јавне управе, и ефикаснији и љубазнији и боље упућени службеници.

Оно што је морало да претходи доношењу ових закона, што можемо да кажемо да је било веома храбро да се уради, то је доношење закона о максималном броју запослених у јавном сектору, па тако можемо рећи да је за 37.900 мање и запослено у јавној управи од краја 2013. године, а укључујући и јавна предузећа то је 80.000 људи.

Иако можемо рећи да је то на неки начин било тешко, јер, опет, ради се о животима људи, морамо рећи да је то било нужно, због тога да би управа била данас ефикасна и прилагођена потребама грађана.

Свакако је донело уштеде у буџету Републике Србије, па тако можемо да кажемо да је у 2016. години уштеђено 43 милиона евра, а од маја 2013. године преко сто милиона евра.

Оно што ће олакшати имплементацију и ових закона који су данас испред нас и уопште закона који се односе на реформу јавне управе је то да је из средстава буџета ЕУ обезбеђено 80 милиона евра, који ће за период од 2016. до 2018. године бити утрошени на реформу државне управе, и то све захваљујући презентованим резултатима свеобухватне реформе која се десила у претходних неколико година у органима државне управе.

Оно што је битно и што је ново што се уређује овим законима је, пре свега, оснивање Националне академије, затим први пут се уводи образовање државних службеника на свим нивоима, како на државном тако и на локалном нивоу, уведе се обуке за све оне који су запослени у државној управи, па тако и за руководиоце.

Овде сви мање-више долазимо из локалних самоуправа, знамо отприлике какво је стање у локалним самоуправама и можемо рећи да доста младих кадрова који се запошљавају у државној управи немају од кога много тога да науче, тако да је и образовање оних који руководе у државној управи значајно како за њих саме тако и за оне који од њих уче.

Овим законима се уводи и образовање, тј. обуке како за техничке вештине, тј. за административне процедуре, познавање рада управе, такође и такозване меке вештине, које су веома битне за рад у свим органима па тако и органима државне управе, као што су комуникација, лидерско управљање пројектима.

Први пут је овим законима регулисано електронско чување, електронска достава и електронски печат.

Све ове реформе неће ићи лако, пре свега због тога што треба усагласити мноштво и подзаконских аката и других закона са овим законима које треба да изгласамо у наредних пар дана, а такође и због људског фактора.

Ми смо у Кикинди крајем 2013. године увели електронску скупштину, тј. да се материјал доставља електронски, електронско градско веће, и можемо рећи да је у почетку било малих проблема, пре свега због људског фактора и оних људи који су у градској управи, у секретаријату радили 20-30 година и којима је био проблем да сад електронски достављају материјал. Међутим, можемо рећи да је то, пре свега, уштедело време, због тога што је много брже послати мејл него онај који иде од човека до човека да доставља тај материјал, а такође је дошло и до уштеде у буџету Кикинде.

Исто један од примера је и Агенција за борбу против корупције, о којој смо претходних дана водили неке полемике. Наиме, уколико хоћете да пријавите имовину Агенцији за борбу против корупције, прво треба да попуните мејл у којем дајете и своје личне податке, између осталог и лични матични број, након тога, када пошаљете имејлом, добијате бар-код, треба да потпишете тај документ и да га пошаљете Агенцији за борбу против корупције или да га лично однесете. Чему? Уколико је он већ послат мејлом, не видим разлог због чега би требало да се достави лично или шаље поштом, тако да верујем да ће и овај недостатак бити усаглашена са новим законом који треба да усвојимо у наредних пар дана.

Оно што је основно, без обзира на неке критике које су упућиване претходних дана на овај закон, јесте да ли су грађани задовољни радом органа јавне управе. Мислим да нису, и због тога је веома битно да управа и службеници морају да хватају корак са токовима, да одговарају на захтев приватног сектора и грађана.

Ова реформа је нужна. Реформе раде и много развијеније земље, па тако морамо и ми у Србији, тако да пуна подршка доношењу овим законима. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Иван Костић.

ИВАН КОСТИЋ: председавајућа, ви већ двадесетак минута кршите члан 108, где пише да се о реду на седници Народне скупштине стара председник Скупштине.

Нема смисла у оваквим условима одржавати седницу. Прилазе вам којекакви људи, нешто вам суфлирају, сугерирају...

ПРЕДСЕДНИК: Имате опомену. „Којекакви људи“ су посланици. Хвала вам.

ИВАН КОСТИЋ: Немају право. Где пише да они имају право да вам прилазе и да вас саветују?

Овде више нема смисла одржавати... Најбоље је да распустите Скупштину, јер више нема смисла у оваквом сазиву радити.

(Председник: Свашта!)

Откуд право обичним народним посланицима да вам прилазе?

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, не могу...

(Марија Јањушевић: И ја сам посланик, и ја имам права.)

ИВАН КОСТИЋ: Пустите ме да кажем, председавајућа.

ПРЕДСЕДНИК: Не могу, не да ваша посланица.

ИВАН КОСТИЋ: Нема смисла.

(Марија Јањушевић: Прекините седницу.)

Откуд њима право да вам прилазе, да вам доносе мобилне телефоне? Шта је ово? Па људи се смеју шта радите. Цела земља се смеје.

ПРЕДСЕДНИК: Смеје се вама, посланиче. Ви правите данима циркус.

ИВАН КОСТИЋ: Завели сте диктатуру. Не може нико ништа да каже у овој скупштини.

(Марија Јањушевић: И ја имам своја права.)

ПРЕДСЕДНИК: Па видите ли шта ради?

ИВАН КОСТИЋ: Па и треба да вам ради кад се тако понашате.

ПРЕДСЕДНИК: Немојте да радите ово, посланици. Па што радите то? Па она је жена. Што радите то? Зашто је наговарате на овакве ствари?

ИВАН КОСТИЋ: Бошку Обрадовићу сте дали две опомене, Срђану јуче три.

ПРЕДСЕДНИК: Да уноси камење, да прави хаос овде? Жена се тресе овде кад год приђе. Чупа микрофон. Па није то мој микрофон.

ИВАН КОСТИЋ: Тресу се људи шта ви радите већ годину дана, председавајућа.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, хвала вам. Ако се вама не ради...

ИВАН КОСТИЋ: Не, нема смисла. Распустите Скупштину...

ПРЕДСЕДНИК: Злоупотреба повреде Пословника да бисте ви овде причали шта год хоћете.

Ја сам крајње толерантна.

(Марија Јањушевић: Према мени сте невероватно нетолерантни.)

Ево, посланица Марија Јањушевић има овде неки стендап-шоу, не знам ни ја шта има.

Ту смо да радимо. Вама ако се не ради и ако Посланичка група Двери жели да...

(Марија Јањушевић: Ви не дајете опозицији да каже шта има.)

Ви нисте опозиција, нисте ништа тренутно.

(Марија Јањушевић: Ја нисам ништа? Хвала, председавајућа, што сте ми рекли да нисам ништа. Не морате да се извињавате. И то ћемо да убележимо)

Добро. Да ли је готов сада овај део?

(Марија Јањушевић: Надам се да ће Женска парламентарна мрежа да осуди овакав сексизам у сали.)

Добро, стали смо код посланице Миланке Јевтовић Вукојичић.

Изволите, посланице.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Уважена председнице Народне скупштине, уважени министре са сарадницима, уважене колеге народни посланици и посланице, пред нама се налазе врло значајни закони. То су четири закона која у ствари представљају стратешко опредељење и опредељење претходне Владе Републике Србије, чији је премијер био Александар Вучић, за даљу рационализацију, за даљу ефикаснију јавну управу, као и за даље побољшање квалитета приступности тих услуга од стране грађана и од стране привреде.

Најпре морам да истакнем да је знање највећа вредност 21. века. Наравно да при завршетку нашег школовања многа од тих знања која добијамо већ бивају превазиђена и то је разлог зашто је неопходно да стално радимо на унапређењу наших знања, наших вештина, наших компетенција, и то током читавог живота.

Један од закона који управо имплицира стално усавршавање и стално унапређење знања и вештина јесте и закон о изменама и допунама Закона о државним службеницима, који је у узрочно-последичној вези са другим законом, а тиче се закона о Националној академији за јавну управу.

Наиме, желим да истакнем да ради ефикасности, ради економичности, ради уштеде времена грађана али и уштеде у новцу привреде, јавна управа треба да буде ефикасна и да буде прави и истински сервис грађана.

Оно што желим да истакнем је то континуирано образовање, односно континуирано стицање додатних знања и вештина државних службеника, што посебно има значаја с аспекта једнаке приступности у управним стварима грађана без обзира из ког града, из које општине и ком државном органу се обрете. Та једнакост у поступању по истим правним стварима наравно да се постиже кроз стицање додатних знања и обука државних службеника, која се тичу питања и управног поступка, и израде

управног акта, и додатних знања и вештина која се односе на спречавање корупције и финансијско управљање, као и, наравно, питања која се тичу поштовања људских права.

Оно што посебно желим да нагласим то је да је овим законом предвиђена и обука за руководиоце. Зашто је то значајно? Врло је значајно ради адекватног руковођења и управљања комплетним радним процесом али и ради унапређења квалитета рада сваког државног органа, јер ће на тај начин грађанима на ефикасан и квалитетан начин бити доступни државни органи, односно на ефикаснији начин биће задовољена њихова права.

Такође желим да истакнем да је Министарство државне управе и локалне самоуправе, према истраживању из 2016. године, показало највећи индекс отворености међу земљама Западног Балкана, а то је у ствари колико је то министарство отворено према грађанима и друштву уопште.

Наравно да бих хтела да нагласим да је, анализирајући индекс приступачности – тај однос отворености односи се на отвореност према грађанима и на њихово укључивање у јавне расправе, у округле столове, приликом доношења законских прописа – тај скор готово стопроцентни. Када је у питању критеријум интегритета, скор је, а тиче се спречавања корупције, тиче се даљег вредновања етичког кодекса службеника, такође на завидном нивоу, скоро 100%.

Такође бих хтела нешто да кажем о отвореним подацима, а то су ови подаци који се користе у електронском облику. То су, у ствари, подаци који су погодни за рачунарску обраду и за размену путем интернета. О отвореним подацима у савременим земљама света се говори као о новој нафти, јер они су управо покретач и иницијатор многих друштвених промена, односно подизања и стандарда грађана али и подизања капацитета целокупне државе.

У дану за гласање Српска напредна странка подржаће све предложене законе.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Оливера Пешић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Поштована председнице, уважени министре са сарадницима, даме и господа народни посланици, говорићу о Предлогу закона о Националној академији за јавну управу, чија је основа оснивање Националне академије као централне институције за стручно усавршавање запослених у јавној управи.

Досада у Републици Србији није постојао системски приступ решавању питања стручног усавршавања запослених у јавној управи. Надлежност у области стручног усавршавања државних службеника у доношењу и спровођењу програма стручног усавршавања остваривало је

више органа и организација као и служби Владе, те је стога било неопходно да се обезбеди један свеобухватан систем стручног усавршавања запослених у јавној управи, што се управо постиже овим предлогом закона.

Чињеница је да запослени у јавној управи не остварују исти ниво стручног усавршавања, што за последицу има недовољан степен знања и способности запослених у јавној управи, а самим тим и недовољно ефикасну администрацију. Оснивањем органа у систему државне управе који ће омогућити једнако право свима на стручно усавршавање али и усавршавање органа и организација јавне управе оствариће се општи циљ реформе јавне управе, који подразумева висок квалитет услуга грађанима и привредним субјектима.

Оснивање Националне академије за јавну управу дефинисано је Стратегијом реформе јавне управе у Републици Србији, као и Стратегијом стручног усавршавања државних службеника у Републици Србији, а по угледу на друге земље које имају добру праксу везано за област стручног усавршавања. Скоро све земље чланице ЕУ имају једну централну институцију која се бави питањем стручног усавршавања запослених и у већини земаља та централна институција има карактер правног лица а надзор над њом врши надлежно министарство или сама влада.

Овим предлогом закона предвиђено је да се Национална академија оснива као посебна институција која има својство правног лица, што ће јој обезбедити самосталност, и јавно признатог организатора активности неформалног образовања одраслих, а надзор ће вршити надлежно министарство, у овом случају Министарство за државну управу и локалну самоуправу.

Национална академија се организује тако да има посебна стручна радна тела, Програмски савет и сталне програмске комисије, и о саставу ових стручних тела смо чули довољно у претходним излагањима. Оно што је важно је да су ова тела састављена од стручњака, који ће својим знањем и искуством помоћи у остваривању кључних циљева оснивања Националне академије за јавну управу.

С обзиром на то да сви запослени у јавној управи добијају једнаке могућности за стручно усавршавање, оствариће се висок степен компетенције запослених и на тај начин ћемо добити јавну управу у служби грађана и привреде, јер модерна јавна управа је заправо сервис грађана, способна да привреди и грађанима пружи потребан ниво услуга.

Јединствена је оцена свих заинтересованих страна у припреми овог закона, односно свих представника органа чији је делокруг рада повезан са овим законом, а пре свега мислим на државне органе а затим и на невладин сектор, Сталну конференцију градова и општина, Националну алијансу за

локални и економски развој, као и стручну јавност али и саме запослене у јавној управи који су учествовали, да је било неопходно формирати централну институцију за стручно усавршавање запослених у Србији.

Реформа државне управе је битан услов за успех реформи свих осталих сегмената друштва и у нераскидивој је вези са њима и зато вас позивам да у дану за гласање сви подржимо овај предлог закона, као и све остале законе који се данас налазе на дневном реду. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народна посланица Студенка Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, данас је на дневном реду читав сет важних предлога закона, али ја бих се фокусирао на Предлог закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима.

С обзиром на важност материје коју овај закон уређује, слободно можемо рећи да су у питању измене закона које изазивају велику пажњу како стручне јавности тако и ширег аудиторијума, што је свакако разумљиво с обзиром на то да грађани често имају проблема са тромом и неефикасном управом и услугама које она пружа.

Да би се створила делотворна и ефикасна државна управа у служби грађана и привреде, пре свега се мора створити употпуњен и јасан правни оквир којим ће се деловати на основни узрок некавалитетног обављања послова, а то је низак ниво стручности у овим савременим условима.

Дакле, професионални развој државних службеника и њихово стручно усавршавање имају посебан значај у решавању уочених проблема у функционисању управе. Зашто је то важно? Дакле, службеници морају континуирано стицати компетенције и вештине како би квалитетно извршавали своје радне обавезе. Примера ради, сви смо ми имали прилику да се уверимо колико се споро одвија неки процес који захтева, рецимо, рад на рачунару а службеник на шалтеру се не сналази у томе па се редови увећавају и тако настаје хаос.

Имајући у виду да државнослужбенички систем Републике Србије представља релативно затворен систем у ком је ослонац првенствено на кадровима који се налазе у оквиру тог система од самог почетка своје каријере, стручним оспособљавањем службеника, како оних на нуруководећим местима тако и оних на руководећим позицијама, али и државних органа, знатно се подиже ниво ефикасности целокупног система. Сасвим је јасно колико ће се побољшати квалитет услуга према грађанима када свако на свом радном месту буде био стручан у ономе што ради.

Шта је још предвиђено овим предлогом закона? Предвиђена је могућност да службеници могу мењати радна места унутар органа или

служби, уз сагласност руководиоца. Осим што олакшава функционисање служби, овим решењем се постиже доследније остваривање начела једнаке доступности радних места, а на тај начин се доприноси и развоју професионализације јавне управе.

Све у свему, један добар закон и молим колеге посланике да у дану за гласање подржимо цео сет закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Драган Вељковић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председнице.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, најпре желим да изразим задовољство квалитетом материјала који смо добили и који садржи све релевантне аргументе и елементе који чине предложене законе афирмативним и ја сам сигуран да ће исти бити усвојени у дану за гласање.

Ипак, желео бих да се у свом даљем излагању осврнем кратко на Предлог закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима и Предлог закона о Националној академији за јавну управу.

Основна снага сваког друштва су превасходно људски ресурси, односно људи од чијих способности, знања и вештина зависи прогрес у свим областима друштва. Опште говорећи, бављење људским ресурсима последњих деценија знатно је евалуирало.

На почетку прошлог века преовладавала је важност технологије и апсолутна незаинтересованост за људске потребе и специфичности. Данас је несумњиво да се у светлу нових организацијских и технолошких услова промене не могу реализовати без прецизног, свеобухватног познавања људских ресурса. Човек више није маргинални организацијски ресурс, већ значајно извориште нове вредности.

Полазећи од напред наведеног, реформа јавне управе је трајан процес и представља, нарочито у савременим условима, битан услов за успешно спровођење реформских принципа и циљева у свим сферама друштва.

Општи циљ реформе је даље унапређење јавне управе, која ће обезбедити висок квалитет услуге грађанима и привредним субјектима, а од многобројних посебних циљева ја бих издвојио: успостављање усклађеног јавнобележничког система заснованог на заслугама и унапређење управљања људским ресурсима, повећање правне сигурности и унапређење пословног окружења и квалитета пружања јавних услуга и јачање транспарентности, етичности и одговорности у обављању послова јавне управе.

Реализација прокламованих циљева изражених у Стратегији јавне управе у Републици Србији није могућа без стручног усавршавања запослених као трајног процеса путем стварања новог правног оквира кроз измене и допуне прописа и доношење нових. Управо у том правцу иду предложени закони, који ће превасходно обезбедити подизање нивоа знања и вештина за обављање послова у државним органима.

Предлог закона представља унапређење система стручног усавршавања државних службеника и акционим планом за њено спровођење. На основу досадашње примене постојећих законских прописа и идентификованих проблема, предложени закони треба да реше следеће проблеме.

Кроз формирање Националне академије за јавну управу добија се централна институција стручног усавршавања у јавној управи Републике Србије са прецизирањем обима и врсте овлашћења у пословима стручног усавршавања државних службеника. Такође, предлогом закона програми стручног усавршавања се систематизују кроз више облика.

Исто тако, постојећи правни оквир готово да не уређује питање критеријума, мерила и начина утврђивања потреба за стручним усавршавањем, што се превазилази новим предлозима закона.

Лимитирајуће одредбе постојећег закона односе се и на то ко реализује стручно усавршавање државних службеника. Овај предлог закона отклања те баријере и прецизира ко може бити предавач, односно спроводилац обуке, услове селекције и акредитације, надлежности за спровођење поступка селекције, накнаде за њихов рад и начин уписа и вођења сталне листе предавача.

Важећим законом није уређено питање верификације програма стручног усавршавања, па је стога изменама и допунама одредбе члана 97к предвиђено да се за све програме стручног усавршавања који су акредитовани код Националне академије издаје уверење кориснику програма, а ако се по завршеном програму врши и провера знања, онда се издаје уверење о оствареном успеху.

На крају, овим предлогом врши се усклађивање са одредбама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе у погледу начина попуњавања радних места у државним органима путем премештања.

Предложеним изменама и допунама Закона о државним службеницима постиже се општи циљ, који се односи на обезбеђење целovitости, свеобухватности и одрживости знања и вештина државних службеника, и више посебних циљева, који се односе на унапређење права

на стручно усавршавање, унапређење квалитета и делотворности стручног усавршавања, унапређење ефикасности процеса стручног усавршавања.

У очекивању да ће се реализовати сви ови циљеви, ја ћу у дану за гласање подржати предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Станија Компировић.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Поштована председавајућа, уважени министри са својим сарадницима, даме и господо народни посланици, данас се пред нама налази Предлог закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима и Предлог закона о Националној академији за јавну управу. Циљеви којима тежимо као савремено друштво и реформе које прате наше друштво подразумевају промене и допуне постојећих закона и доношење нових и значајних закона који ће допринети бржем и ефикаснијем решавању постојећих проблема и тешкоћама на које наилазимо.

Кључни принцип да укупно унапређење државне управе јесте њена професионализација, при чему се подиже ниво стручности и способности државних службеника, од нарочитог је утицаја на успешно и квалитетно обављање послова, промену начина рада и организацију културе у савременим условима. У том смислу, организовани и континуирани професионални развој државних службеника и запослених у јавној управи заснива се на реалним потребама и могућностима и има посебан значај.

Систем стручног усавршавања, поред планираног избора кадрова, оцењивања, награђивања и напредовања, један је од кључних елемената и битно доприноси убрзаном процесу европских интеграција и испуњењу критеријума за успостављање модерног и професионалног система државне управе.

Имајући у виду обавезу органа државне управе да међусобно сарађују о заједничким питањима, једни другима дају обавештења која су им потребна за рад. Зато би Национална академија требало да обезбеди и остварује сарадњу са свим структурама јавне управе, да на економичнији начин оствари своја права и обавезе стручног усавршавања.

Примена закона има позитиван утицај на грађане и привреду и с обзиром на то процес стручног усавршавања треба да доприноси квалитетнијем и ефикаснијем пружању услуга, економији, стабилности и повећању животног стандарда.

Иако неки посланици, нажалост, овде мисле да се стручно усавршавају и доносе камен у Скупштину, и то камен који долази са Косова и Метохије, могу рећи да Срби на КиМ знају да је Србија тамо институционално присутна кроз систем образовања, здравства, локалне самоуправе, културне институције, и ови закони важе и на тим просторима,

и грађани Србије одлично знају да се усавршавају и другим методама и принципима и да поштују свог председника и Владу и своју државу и знају да донесу одлуке и коме да указују своје поверење.

У дану за гласање подржаћу законе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народна посланица Ивана Николић.

ИВАНА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Уважени министри, уважени представници министарстава, даме и господо народни посланици, пред нама је данас сет добрих предлога закона, а ја ћу посебну пажњу посветити предлогу закона који на један систематски начин уређује неколико веома важних области свеприсутних у данашњем друштву, а то је Предлог закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.

Овакав предлог закона је заиста један организован и свеобухватан приступ новонасталим ситуацијама у једном друштву, а све у циљу отклањања недостатака који су уочени применом донетих закона.

Наравно, овде морам одмах да кажем, с обзиром на то како се дешавају промене у начину рада применом савремених технологија, неопходно је да закон буде флексибилан како би се ишло укорак са изазовима које намеће савремено друштво.

Сигурна сам да је за Србију електронско пословање развојна шанса. Намера је, наравно, да пратимо развијене системе, да користимо искуства развијених европских земаља са dobrим системима пословања који за циљ имају да се омогући брже и ефикасније пословање, да се смање трошкови пословања, да се омогући боља услуга грађанима и да постоји сигурно и јефтино чување докумената.

Дигитализацијом докумената постиже се већа приступачност документима, обезбеђује се лакше претраживање, коришћење и публикавање докумената, као и приступ информацијама од јавног значаја.

Додала бих да је одличан пример како дигитализација утиче на развој земље Естонија. Имала сам прилику да недавно боравим у тој земљи, у земљи дигитализације, која бележи позитивне резултате и бенефите од примене савремених технологија у пословању. На пример, грађанин са својом личном картом не само да поседује на њој личне податке, већ може да користи и да плаћа јавни превоз путем те картице, да се ту налази здравствени картон, да постоји увид у оцене деце у школи. Самим тим смањује се број одлазака у разне институције, смањује се непотребно коришћење папира, самим тим трошкови, и штеди се време.

Желим да истакнем да се оваквим предлозима закона који су данас на дневном реду постиже континуитет рада претходне Владе, а у овим областима акценат је нарочито на свеобухватној реформи јавне управе.

Ипак, коришћење електронских услуга у Србији и даље није на задовољавајућем нивоу, иако се бележи раст. Србија је кренула у правцу решавања тих проблема са неколико својих потеза, као што су, између осталих, и доношење ових закона, уврштавање електронског пословања у Националну стратегију о развоју информационог друштва, као и пројекат е-управа.

Истакла бих, такође, да су предлози закона који су на дневном реду а из домена Министарства државне управе и локалне самоуправе неопходни да би закон о коме сам говорила био применљив. Сматрам да је јако важно да се успостави перманентан, одржив систем сигурног и стручног усавршавања државних службеника и стално побољшавање њихових вештина и знања.

На самом крају желим да кажем да ћу, у циљу отклањања уочених недостатака и у циљу бележења што бољих резултата, у дану за гласање свакако подржати предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Оливера Огњановић има реч.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Поштовани министри са сарадницима, даме и господо посланици, долазим са општине Гроцка, где је у последњих пар година, уз велике напоре општинског руководства, отворено ново општинско одељење за северни део општине и неколико поштанских пословница како би се грађанима омогућило да брже и лакше дођу до потребних докумената.

Зато ћу данас говорити о измени Закона о информационој безбедности и о Предлогу закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.

Чињеница је да су ова два закона уско повезана, односно надовезују се један на други, зато што је суштина свега да се кроз реформу електронског пословања обезбеде највиши нивои заштите података и информационих система. Како бисмо унапредили откривање високотехнолошког криминала, а у складу са међународним стандардима и прописима у области информационе безбедности, осим обуке државних службеника и запослених у државној управи, овим законом се обезбеђује и низ мера заштите, а такође и одговорности правних лица приликом управљања и коришћења информационо-комуникационих система.

Оно што је, наравно, циљ јесте да се, осим повећања заштите безбедности у овим системима, постигне паралелно повећање свести грађана и институција о опасностима у овим областима. Такође, сведоци смо да се све државе света, па тако и Србија, суочавају са овом врстом проблема, што значи да се боримо са једном врстом глобалног проблема, дакле значи да безбедност информационих система и преузимање

стандарда који су већ постојећи јесу, у ствари, једини начин да се смање ризици од фалсификовања и злоупотребе у овој области.

Поставља се питање шта ће нам донети новине у електронском пословању. Грађани већ данас осећају велике промене у могућности да се извади неки документ, а сада ћемо имати јавне услуге од још бољег квалитета, које ће додатно поједноставити комуникацију између државне управе, привреде и грађана. Донеће нам јефтинији и лакши приступ услугама јавне управе, донеће нам раст ИКТ сектора као једног од сектора који бележи највећи раст, најбржи, и који чини преко 10% укупног БДП-а.

Апсолутно је неопходно да електронске акте прихватимо као правно веродостојне и обавезујуће. Србија кроз овај процес дигитализације и даље модернизације сада омогућава грађанима и правним лицима да без иједног папира завршавају сложене бирократске процедуре.

Законом о електронском пословању уводимо квалификовани електронски потпис који ће једним једноставним поступком заменити компликовану процедуру досадашњег електронског потписа, уводимо електронски документ који је изједначен са папирним документом. Уводимо електронски потпис, који је изузетно значајан за правна лица. Уводимо електронску доставу и електронско чување докумената, које је врло битно због уштеде великих трошкова архивирања, односно чувања докумената.

Резултат ових новина ће грађанима донети много уштеде у времену и ослобађање од стреса, шетње од шалтера до шалтера, прикупљања докумената, силне папирологије, плаћање рачуна полако ће отићи у историју. Захваљујући изменама прописа привредни субјекти оствариће озбиљне финансијске уштеде, не само због набавке докумената већ и због штампања докумената.

Као закључак бих навела да се из ових предлога закона може видети један озбиљан и предан рад наше Владе који омогућује да Србија иде даље развојним путем у сусрет европским и светским трендовима у области информационе безбедности и електронског пословања. Зато вам упућујем похвале и у дану за гласање подржаћу све предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, поштована председавајућа.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, мени је велико задовољство што чујем да се доста посланика данас концентрисало на Предлог закона о Националној академији за јавну управу. И ја ћу о томе нешто рећи. Трудићу се да не понављам и да буде кратко.

Пре свега, рекла бих да ћу говорити о овом предлогу закона не само из разлога што бих увек струку ставила на прво место, већ из разлога што ће се применом одредаба овог закона примат дати стручности и професионализму и што ће, на крају, ефикаснији рад државних службеника бити само на добробит грађана.

Правни оквир који уређује ову материју је разноврстан, што је управо последица једног општег несистемског приступа уопште проблему стручног усавршавања запослених у јавној управи.

Ми сада имамо више различитих државних органа и више служби Владе у области стручног усавршавања јавних службеника. Такође, запослени не остварују исти обим стручног усавршавања, што исто доводи до размимоилажења у знању и у стеченим вештинама запослених у државној управи, али на крају крајева стварају се и трошкови за државу који су све већи, тако да се трошкови онда налазе у несразмери са ефектима усавршавања.

Данас трендови стручног усавршавања у јавној управи подразумевају процес унапређења постојећих знања, стицања нових знања и вештина, а све да би се обезбедила законитост, компетентност у раду и целисходност у обављању послова у јавној управи.

Подсетила бих на један парадокс, а то је да је овај проблем решен тек за време владе Александра Вучића и сада за време ове владе Ане Брнабић. Толико се раније говорило о томе да се треба урадити модернизација јавне управе у том смислу. Још приликом доношења Устава 2006. године грађанима, привредницима и међународним партнерима обећано је да ће Србија бити модерна европска земља у којој влада право. Да се то тада десило, ми сада о томе не бисмо имали прилике да разговарамо. Такође, ни до 2012. године није урађено ништа, односно урађено је само оно што је било у супротности са обећањима која су дата грађанима и са оним што је грађанима заиста било потребно.

Данас се Србија у области стручног усавршавања запослених приближила земљама које су се до краја развиле. Као примере добре праксе ја бих узела Француску и Мађарску. Мађарску из разлога што су ове институције постале део војне и полицијске академије.

На крају бих само рекла да се од овог закона доста очекује. Пре свега, имаће позитиван утицај на све кориснике услуга Националне академије, запослене у државним органима, у јединицама локалне самоуправе, у предузећима, установама којима су поверена јавна овлашћења. Такође, позитивно ће утицати на високошколске установе, научноистраживачке организације, а о великом и позитивном утицају

закона који ће се односити на грађане и привреде мислим да је у овом тренутку сувишно и говорити.

Због свега наведеног ја бих позвала колегинице и колеге народне посланике да подрже ове законе у дану за гласање. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

На листама посланичких група више нема пријављених за реч.

Да ли...?

(Марија Јањушевић: Има пријављених. Пустите Двери да говоре.)

Можете ли још дуго да држите?

(Марија Јањушевић: Да, могу.)

Добро. Наставите.

(Марија Јањушевић: Док год је потребно да почнете да поштујете право.)

Хајде, немојте се дерњати, пустите ме да радим.

Да ли желе реч председници, односно овлашћени...?

Немојте ви. Нисте још научили, не можете ви то. Не радим то ни ја, ни ви.

(Марија Јањушевић: Не радите. Наравно да не радите оно што треба. Поштујте Пословник, једино вас то молим.)

Мало је досадно, понавља се.

(Марија Јањушевић: Немате једнаке аршине.)

Пустите да радимо даље.

Има ли још неког ко није искористио своје право из члана 96. Пословника?

(Марија Јањушевић: Јуче сте избацили људе због много горих ствари.)

Немојте се дерњати.

(Марија Јањушевић: Уопште не вичем, користим своје право. Сада сви посланици имају право да се овако понашају а да их не избаците. Да ли сте тога свесни?)

Свесна сам.

(Марија Јањушевић: У реду.)

Па да, чим сам вас пустила.

(народни посланици у сали гласно негодују.)

Горан Ћирић.

Изволите.

(Марија Јањушевић: Гледам и како се припремате да ме испрљате, да ме ољagate, слушавам вас све, како ме вређате, добацујете. На све сам спремна, само да вас чујем.)

Све ми је јасно.

Реч има Горан Ћирић.

(Марија Јањушевић: Све лажи и клевете које сте спремили чекам. То је ваш начин одбране када неко брани истину као што је ја браним. Поштујте Пословник.)

Извињавам се посланику Горану Ћирићу, који жели да говори.

Изволите.

ГОРАН ЋИРИЋ: И на почетку расправе смо говорили о потреби јачања капацитета институција, од локалне самоуправе преко јавне управе, а очигледно и јачању капацитета Народне скупштине Републике Србије.

Очигледно је да ова атмосфера показује да нисмо баш били успешни у изградњи капацитета Народне скупштине. Највећу одговорност снесе председница Скупштине и владајућа већина. Морамо и ми као посланици да пођемо од сопствене одговорности. Мислим да је важно да урадимо нешто да бисмо могли да говоримо о законима.

Када смо већ разговарали на тему формирања Националне академије у покушају да стандардизује нека решења из праксе у локалним самоуправама, говорио сам и мислим да је важно да министар за државну управу и локалну самоуправу то чује, а то је пре свега, господине министре, потреба да се направи претходна селекција у свим локалним самоуправама, у јавној управи, на начин да се открију сви људи са лажним дипломама, да се спречи пријем људи са лажним дипломама, са лажним докторатима, и то ће бити први допринос ономе о чему је говорила и Агенција за борбу против корупције, а то је пре свега посао Националне академије да се ради на обуци, етици и интегритету људи који раде у јавној управи.

Дакле, људи су кључни ресурс сваког система, сваке државе, а посебно ових институција и мислим да је то први корак.

Следећи корак је нешто што је селекција најуспешнијих студената и оних који могу да допринесу својим квалитетом том раду. Тек онда иде овај корак о коме сада говоримо, а то је и даље, мислим, добра идеја, али пре свега рад на практичним решењима, јер врло често имамо пример у пракси где различите локалне самоуправе исте законе примењују на потпуно другачији начин, и то, наравно, није дозвољиво, пре свега због одговорности према грађанима који живе у Србији.

Када говоримо о закону о електронском документу, закону о електронској безбедности, који треба да модернизује и пружи и инфраструктуру, део инфраструктуре у модернизацији наше државе, мислим да је једна од кључних ствари управо то питање безбедности. Тачно, добијамо и, пре свега захваљујући технолошком развоју најразвијенијих земаља, стављамо у примену нове сервисе какав је и електронски потпис, какав је временски жиг, имамо начин складиштења и

могућност да сачувамо електронски документ и јачамо поверење људи у примену електронског документа, али мислим да је врло важно питање, и неке од колега су говориле о безбедности, да бисмо имали праву безбедност, потребно је имати обучене људе, а са смањењем плата ИТ инжењерима, људима који раде у јавној управи и који не могу да одоле сигурно бољим понудама приватних компанија, где су вишеструко веће плате, ми нећемо имати одржив систем у држави нити ћемо моћи да градимо одржив систем у коме ћемо имати висок ниво безбедности у ИТ сектору.

Друга важна ствар је и став ДС који сам овде више пута понављао. То је питање инфраструктуре, то је питање и сервера, то је питање и телекомуникационе мреже и начина на који ће се контролисати и начина на који ће се управљати телекомуникационом мрежом.

Шта ће се десити сутра са великим бројем имплементираних решења државне управе ако се иде ка приватизацији телекомуникационе инфраструктуре и када том телекомуникационом инфраструктуром буде управљала нека страна компанија?

Мислим да је важно исказати тај став и да, уколико се иде у приватизацију јавних система и система чији је држава власник, треба раздвојити инфраструктуру од операција и треба инсистирати управо на томе да држава остане већински власник са минимално 51% власништва у инфраструктури да бисмо очували безбедност у овако важном сектору.

Дакле, то су наша размишљања и ја бих волео да ова расправа донесе и реакције министара, посебно на овим питањима и темама које су посланици покренули. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време групе.

Повреда Пословника, Зоран Радојичић.

Изволите.

ЗОРАН РАДОЈИЧИЋ: Позивам се на члан 107. став 2 – на седници Народне скупштине није дозвољено непосредно обраћање народног посланика другом народном посланику, коришћење увредљивих израза, као ни изношење чињеница и оцена које се односе на итд., итд. И члан 112, а образложићу потом – ако председник Народне скупштине редовним мерама не може да одржи ред на седници, одредиће паузу док се не успостави ред.

Малочас су се мојој колегиници Марији Јањушевић на веома ружан начин обраћали поједини посланици добацујући јој, вређајући је, псујући је. Она има право на свој политички став и има право да га образложи.

Молим вас, немојте вређати. Не можемо очекивати, дакле, ништа добро од овога. Јуче нам је одузето време од времена наше посланичке групе када смо постављали питања.

Ако нисте у стању да водите седницу, повуците се, поднесите оставку.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Ако ви нисте у стању да будете посланик, очекујем исто да вратите мандат грађанима Србије.

Да ли се још неко јавља по члану 96. пре закључења, а да му је преостало време, да је шеф посланичке групе, да је овлашћени итд.? Пошто видим да има и незнања после месеци и месеци рада.

По том основу и у времену које му је остало само Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, као православац и као верник молим за разумевање за моју колегиницу.

Морам да вам кажем да ћу говорити у овим условима који нису сасвим нормални управо из разумевања зато што жена долази из мог града.

Молим вас да јој вратите камен за купус.

Немојте се смејати.

Ја се извињавам Бошку Обрадовићу, мислили смо да је камен његов. Међутим, није. Ви морате схватити да верници православци, посебно жене, држе реч. Без мараме неће у цркву, рецимо. И уколико је ...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, молим вас о тачки дневног реда; пустите то.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Тачка дневног реда је.

ПРЕДСЕДНИК: Вратите се...

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Молим разумевање за јавног службеника из Инђије који је својевремено учествовао ...

(Марија Јањушевић: Да ли ћете дозволити да ме прља зато што...?)

... Као анкетар *USAID*-а. Молим да је разумете.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, ја се вама дубоко извињавам. Морам овог пута, после оволико дуго времена, да изрекнем посланици Марији Јањушевић, по члану 111, меру удаљења са седнице.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Молим за разумевање.

ПРЕДСЕДНИК: Само даље од...

(Марија Јањушевић: Удаљите ме са седнице. Ево, не дирам вас. Немојте да слажете да сам вас пљунула, опсовала или нешто друго ...)

(Маријан Ристичевић: Па жена позајмила камен за купус...)

Добро, смирите се. Пустите ме да радим.

(Марија Јањушевић: Потпуно сам мирна.)

Добро. Држите састанак посланичке ...

(Марија Јањушевић: Други дан заредом прекидате седницу.)

... А у вези члана 109 ...

(Марија Јањушевић: Дакле изволите, удаљите ме са седнице.)

... И како сам наишла на разумевање посланика коме је преостало време, закључујем заједнички начелни претрес о предлозима закона ...

(Марија Јањушевић: Предаја! Предаја! Предаја!)

Срамота, стварно.

... Из тачака 1, 2, 3. и 4. дневног реда.

(Марија Јањушевић: И насиље над опозицијом.)

Поштовани посланици, мораћете да разумете да је врло тешко водити седницу када имамо овакве посланике који ...

(Марија Јањушевић: Када се поштује Пословник, онда није тешко.)

Наставићемо са радом, само да завршим консултације са министрима када можемо да наставимо са радом. Имамо ми још једну тачку.

Имамо још једну тачку дневног реда. Значи, у понедељак у 10.00 часова. Хвала вам пуно и хвала на разумевању за данашњи рад.

(Седница је прекинута у 12.35 часова.)